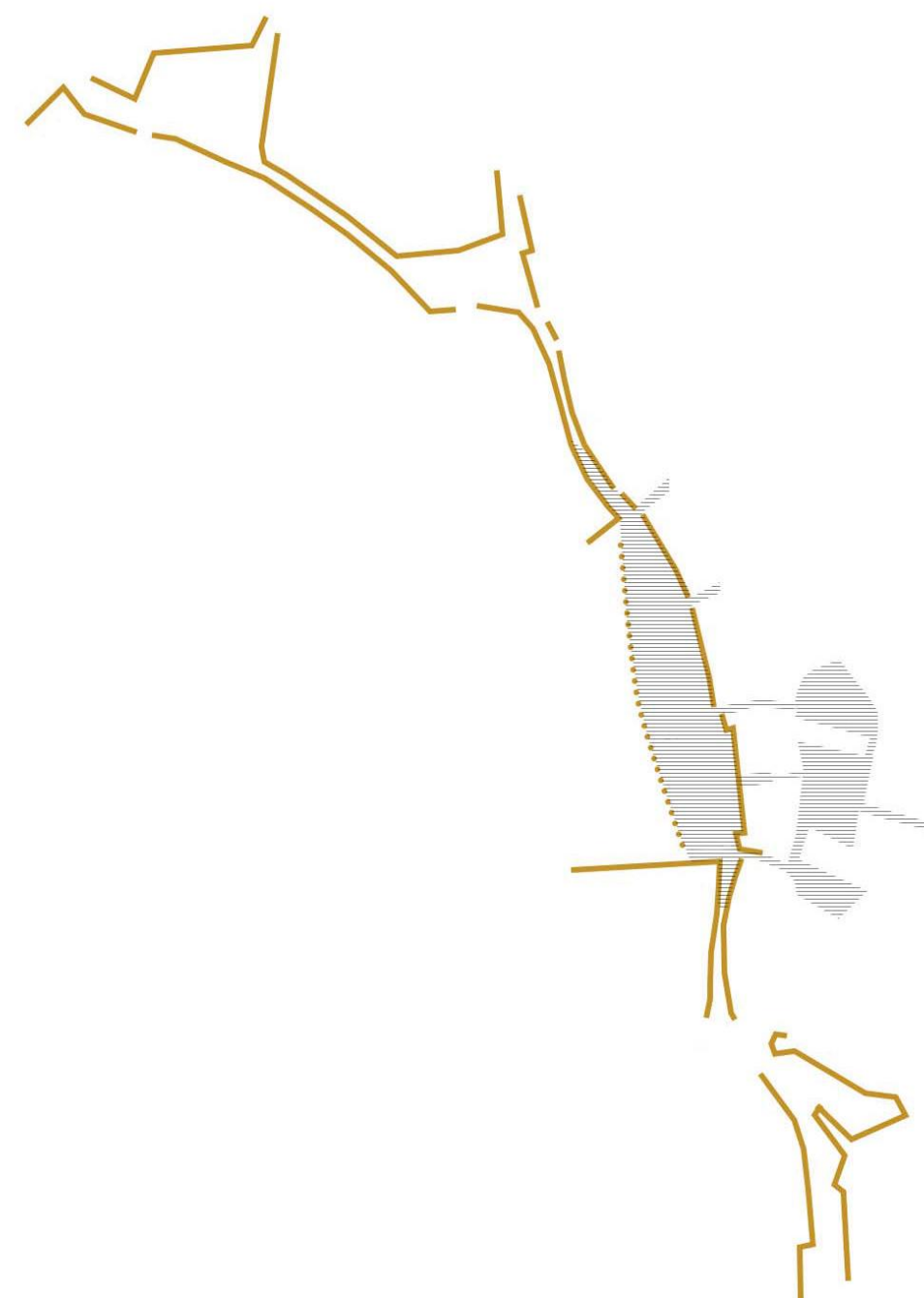

KAMEN, VODA IN DREVO

Vipava, lepota preprostega

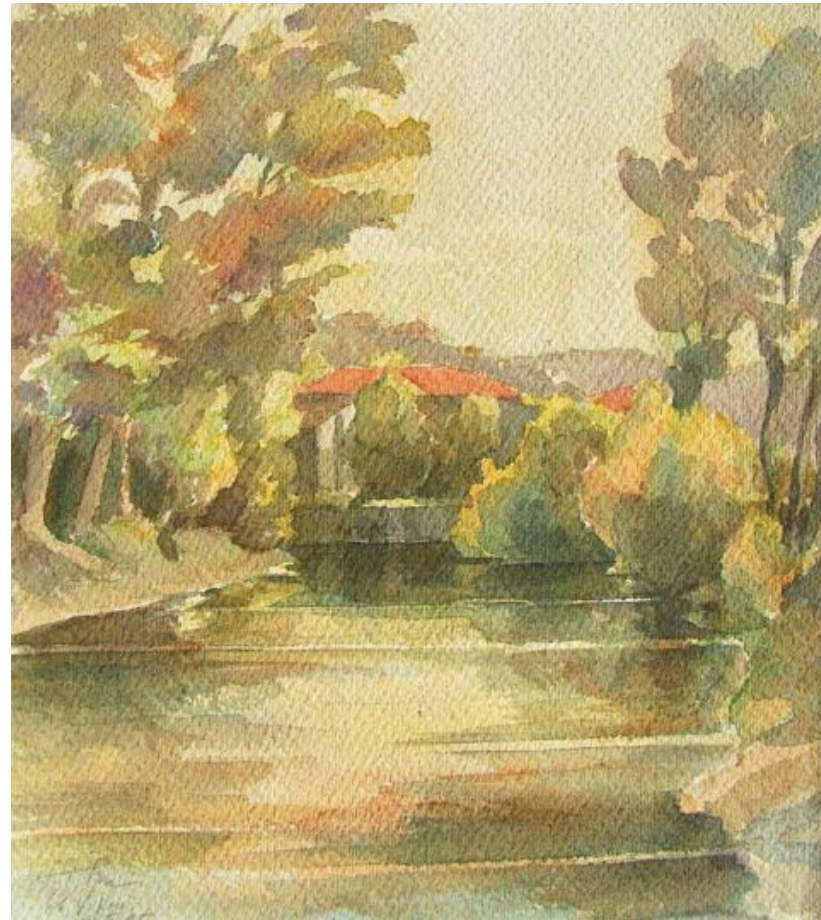
KAMEN, VODA IN DREVO
Vipava, lepota preprostega

Nekoč, na začetku je bila le velika skala. Vode, ki so se zbirale v njenem podzemlju, so privrele na dan v sedmih izvirkih in napojile celo dolino. Zemlja je postala rodovitna, grel jo je topel mediteranski veter in kamnita skleda se je zaradi tega spremenila v čudovito krajino Vipavske doline.
- zemljevid vipavska tla, 1811

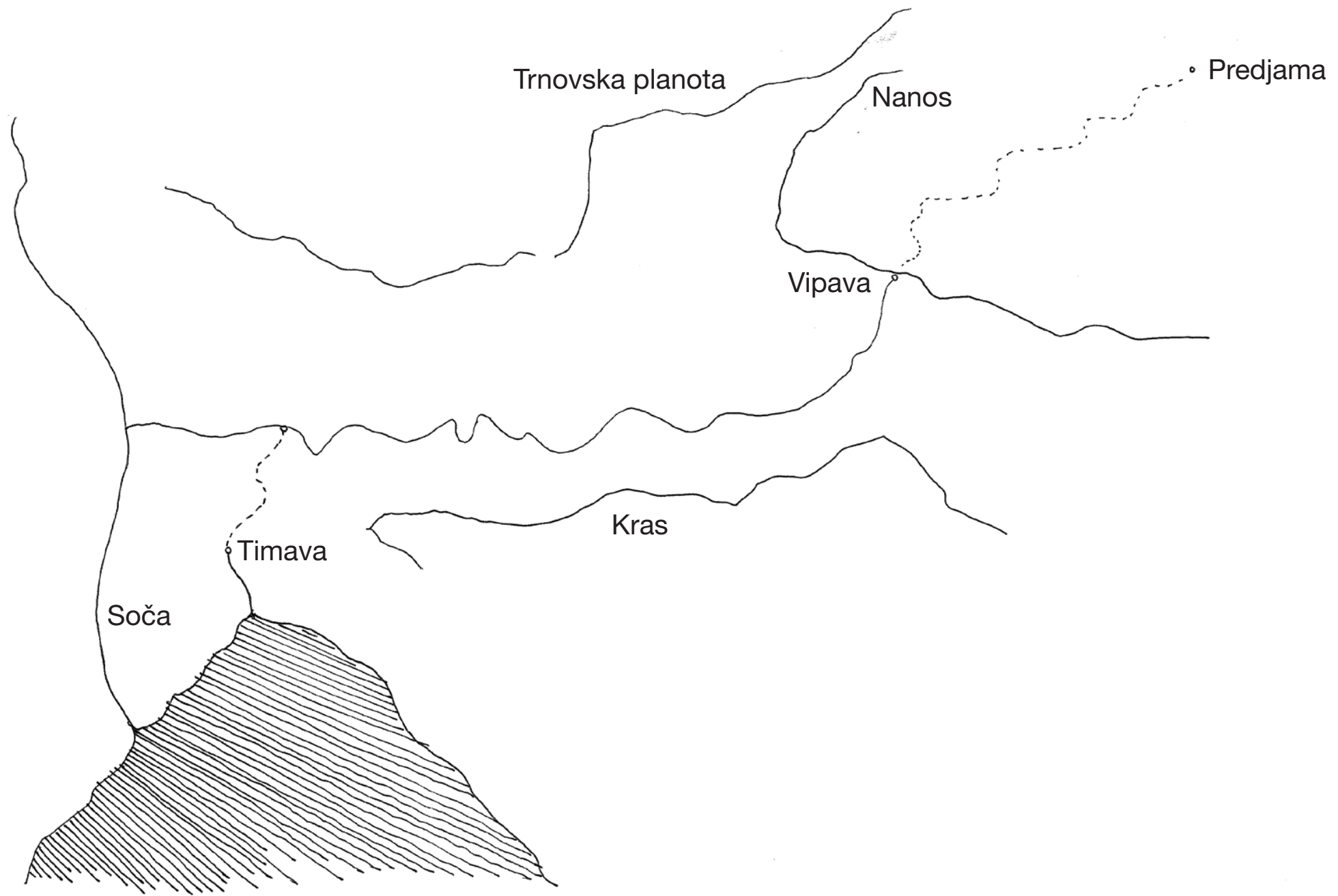

VIPACH

po keltskem izročilu dolina pod skalami

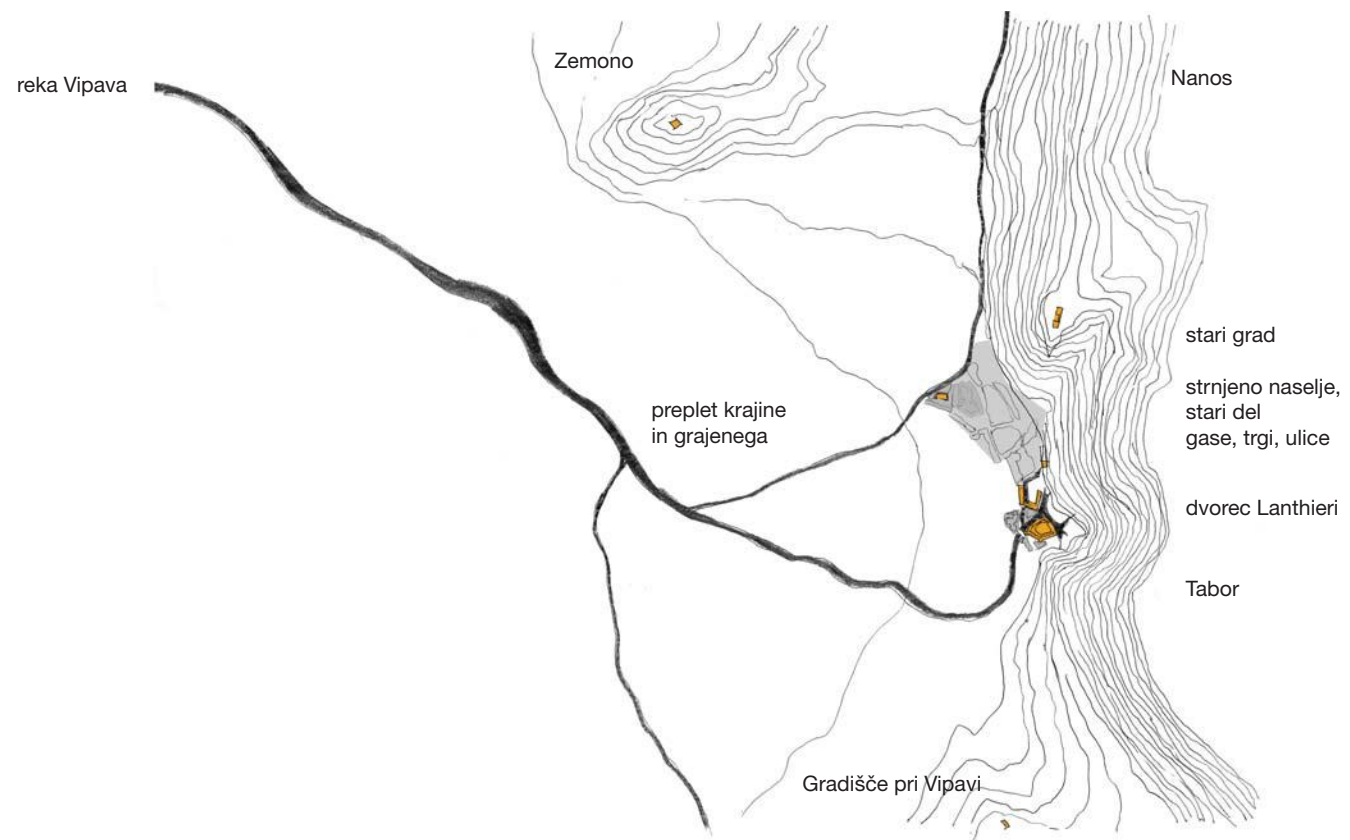
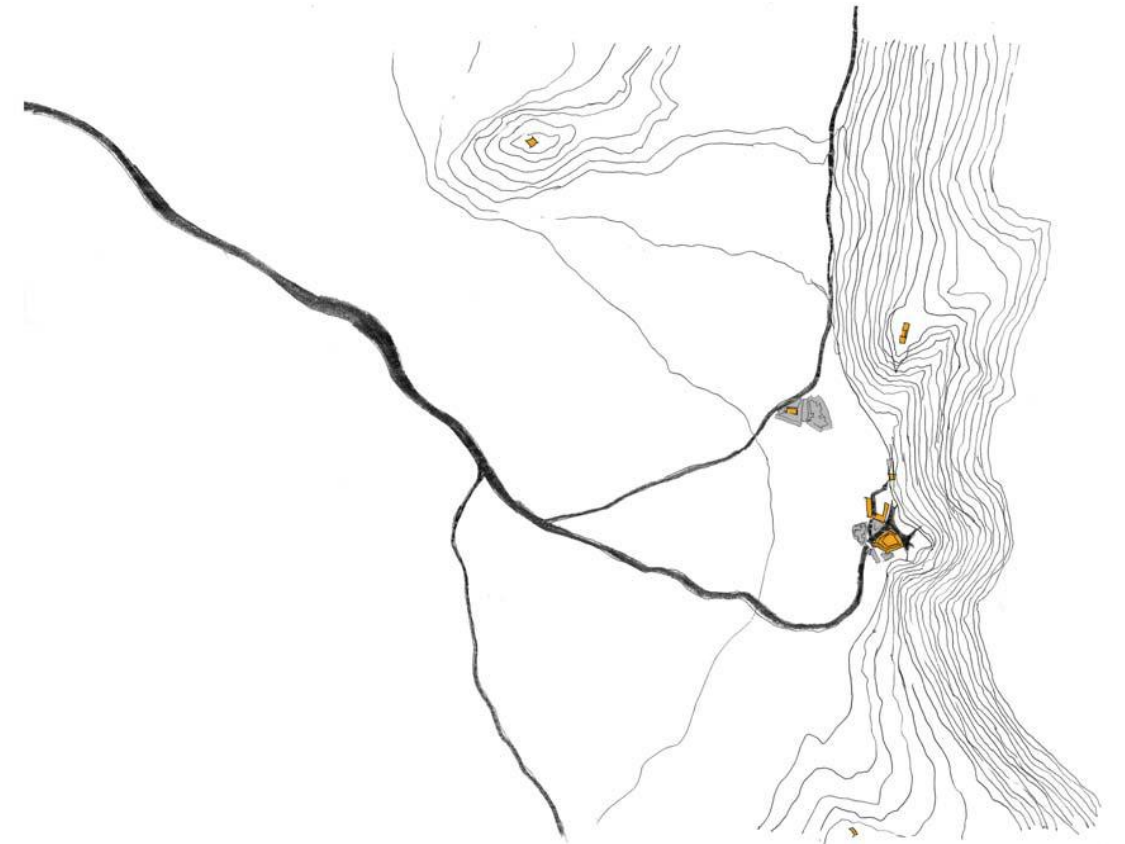
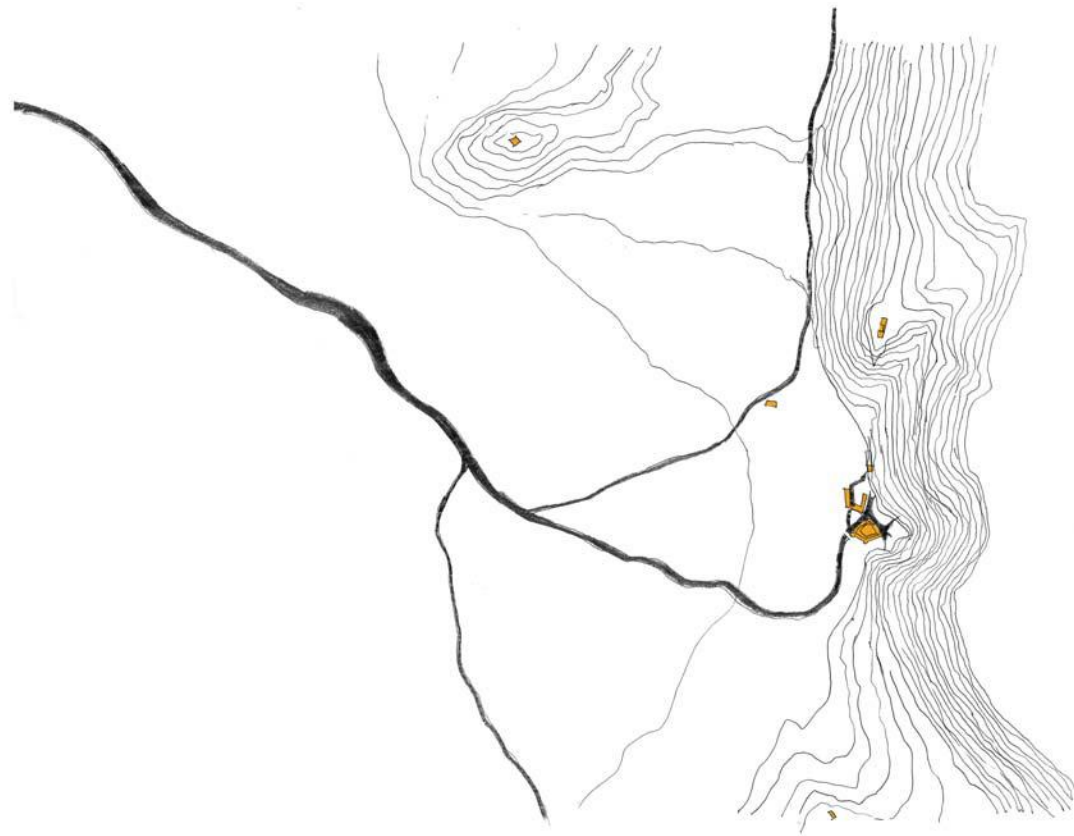

Ob reki Vipavi, 1945
- Tone Mlakar

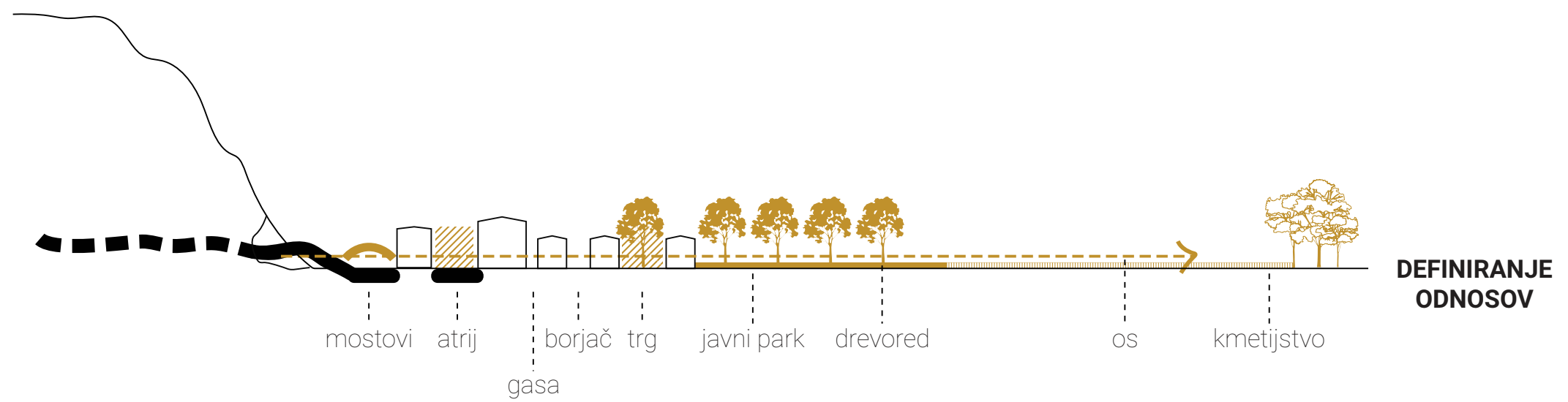
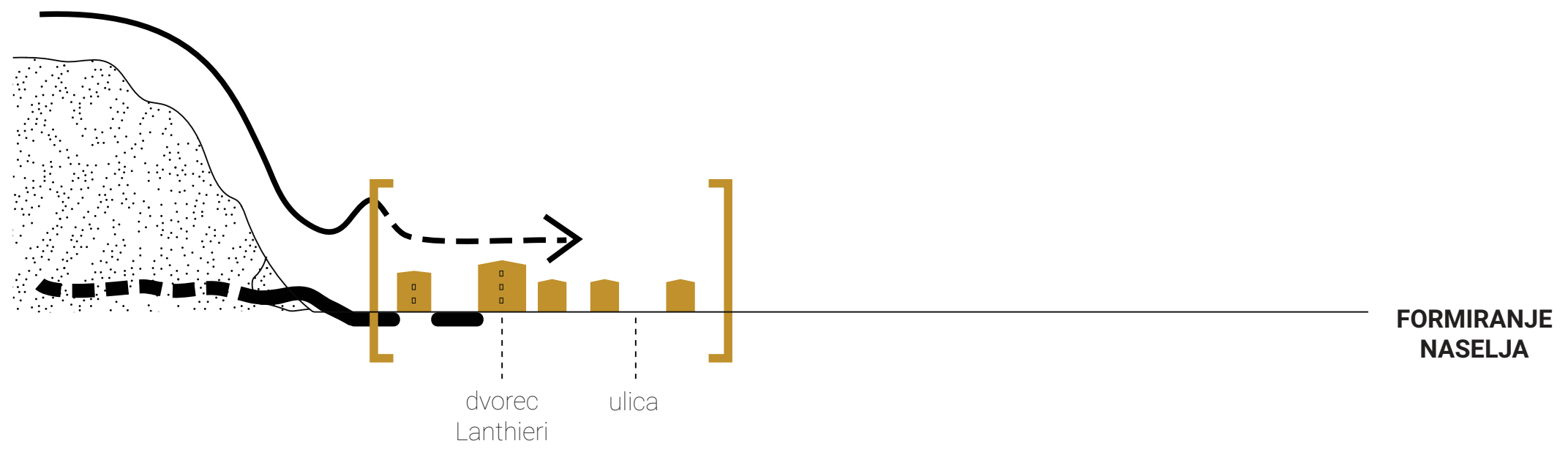
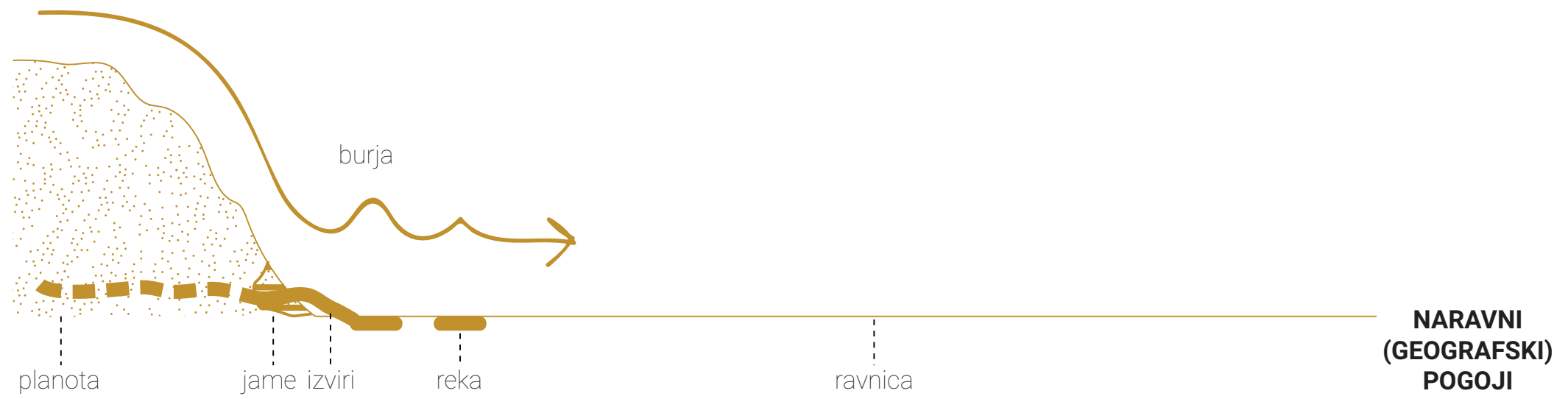

Poetika vodne krajine pod nanoško skalo je v našem, slovenskem prostoru nekaj izjemnega. Kraj je čaroben in deluje posebno, skoraj sveto, morda ravno zaradi vode. Ta je bila osnovni pogoj za napajanje celotne doline in dar njene rodovitnosti. Ob reki Vipavi se je postopoma razvila naselbina, z raščeno strukturo je sledila skali in vodam. Vanjo se je kot edina izjema zarezala geometrija dvorca Lanthierijev, s pripadajočim dvoriščem in baročno parkovno osjo.

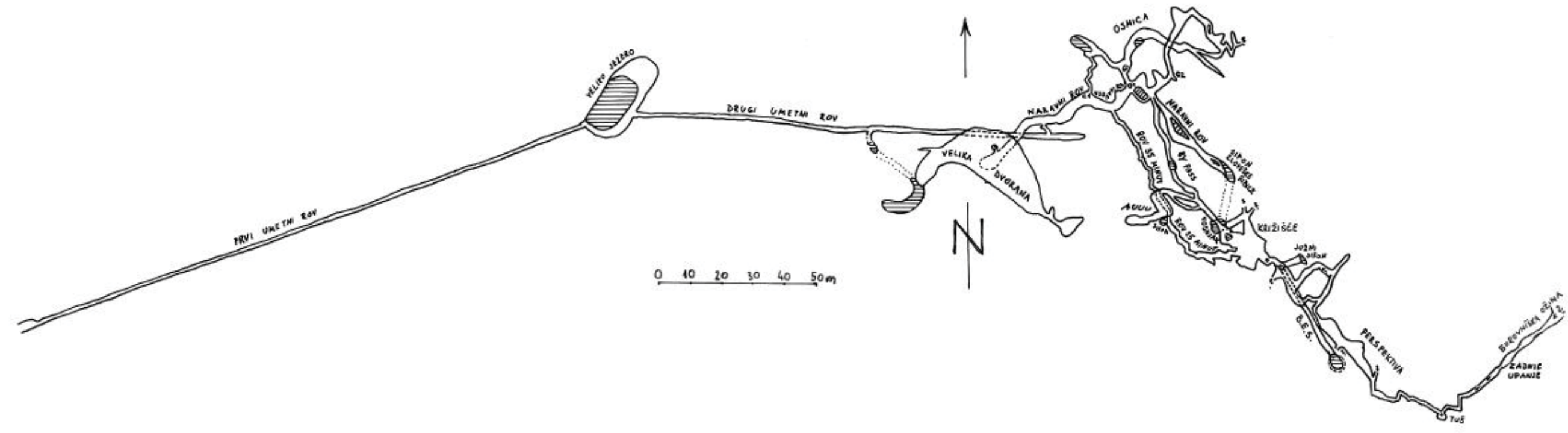
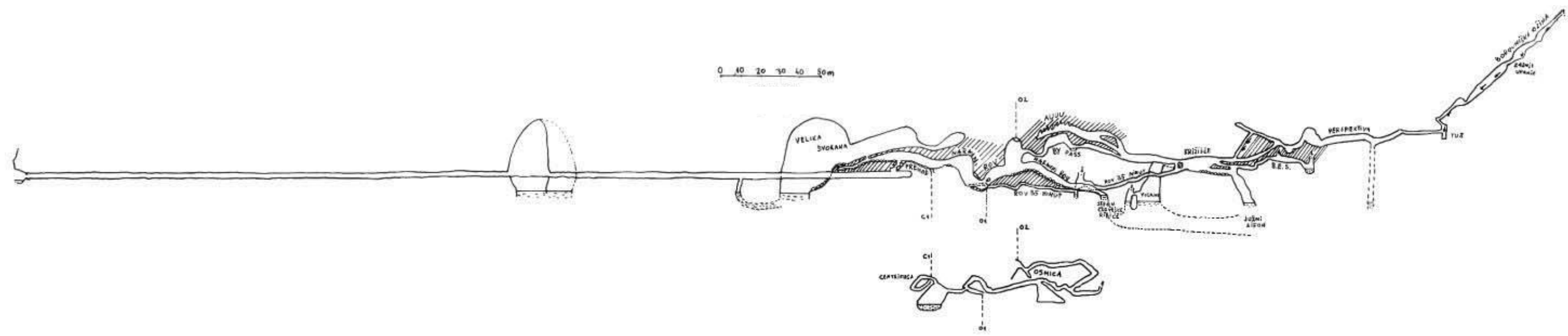
razvojne stopnje Vipave

Današnje jutro je vzbudilo v prebivalcih vipavskega trga z izrednim dogodkom zmedo in strah. Bilo je ob pol sedme ure, ko je reka Vipava, ki izvira ob vznožju Nanosa pod župniščem za graščino in takozvano Lipico v trgu Vipava, ne samo popolnoma nehala izvirati, ampak je odtekala voda, kar jo je bilo še v strugi začela teči nazaj v goro in se z gromom podobnim bobnenjem pogrezati v globino. Do osme ure zjutraj so vsi mlini stali suhi in prestrašeni prebivalci so hiteli nabirati zaloge vode. Prenehanje dotoka vode je povzročilo ustavitev vseh mlinov ob reki Vipavi do izliva v Sočo. Ob osmi uri se je brez upanja čakajočim pokazalo dviganje vode, nekaj je prenehal odtok in voda je začela teči po starem in pomirila vse prebivalce. Ta dogodek, ki ga je povzročil vdor vode v bližnjo, bolj globoko kot sam trg, ležečo votlino, hiti pokorna okrajna oblast slavnemu predsestvu c.kr. okrožnega urada kot uradno dolžnost sporočiti.

Okrajna oblast Vipava, dne 30. avgusta 1838

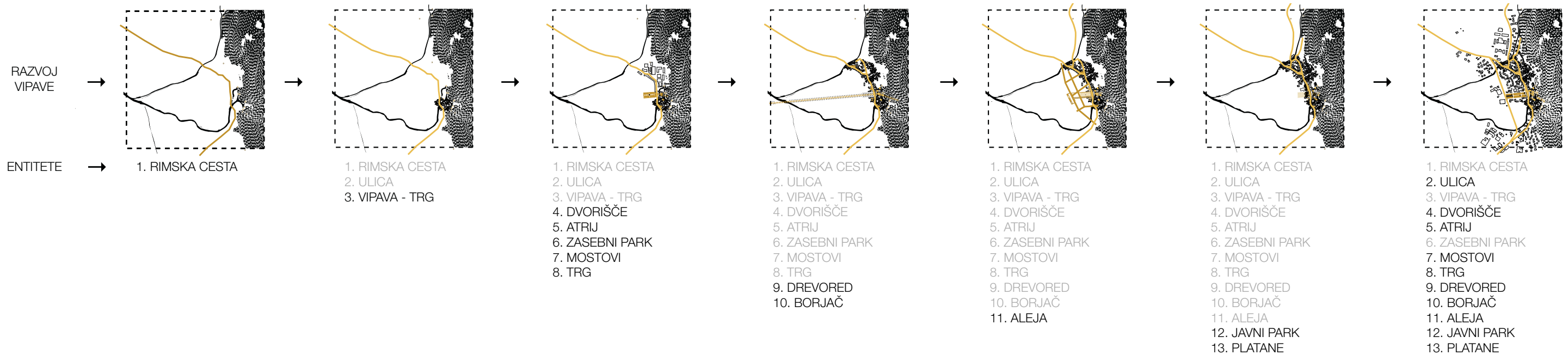
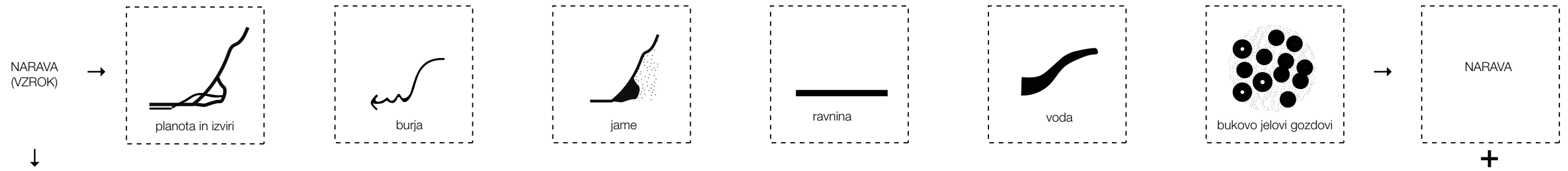
Vipavska jama

Kraj je rasel in se širil proti jugu, s strnjeno ulično linijo je ohranjal trško središče, z zrahljanimi robovi se je raztezal proti krajini. Šele pred leti je veliko merilo počasi pričelo posegati v drobne krhke in mehke robove in postopoma s trdo geometrijo rušiti nenavadno lepo organsko rast naselja.

Vipava na litografiji v Wagnerjevi suiti Kranjske, 1844

Spontana lepota življenja skupnosti se odraža v skladni podobi današnjega naselja, kjer se zdi, da se vse zgodi s posebnim premislekom in izjemno zadržanostjo. Duša naselja se zrcali na vsakem koraku, atmosfere preproste arhitekture so v primerjavi z novodobnimi gradnjami vrhunci lepote in nežnosti. Povezanost in življenje vejeta iz vseh koticov, med sprehodom po naselju po Velikonočnih praznikih pozdravljajo posebni aranžmaji iz izložbenih oken posameznih hiš. Sledi sodobnega vsakdana se s posebnim žarom prepletejo s še vedno izjemno močno usidranostjo zgodovinske plasti, česar v prihodnosti z ne dovolj preišljenimi posegi v prostor ne bi smeli preprečiti.

Kako posegati v tak prostor, kjer se zdi, da je vse lepo in prav in na svojem mestu. Kako umeščati novo, da se staremu na odvzame duše, patine in identitete? Današnji prostor Glavnega trga v Vipavi in njegovega zaledja je izjemen že sam po sebi. Ima močen značaj, ki se povezuje v skladno celoto z vsemi vipavskimi ulicami in trgi. Skoraj ne potrebuje fizične spremembe. Na prvi pogled se zdi, da bi bilo dovolj ukiniti le parkiranje in samo vestno skrbeti za red v prostoru.

1_VREDNOTENJE OBSTOJEČEGA

_izjemen pomen imajo praznine vseh ulic in trije ozelenjeni trgi, ki se oblikujejo z njihovimi razširitvami

_izjemen je prostor Glavnega trga, z obeh strani obdan z zamejitvami v blagem loku
_kot izjemno prepoznamo tudi Bitenčevo potezo klopi in puttov ter njegov premislek o tlakovanju trga

_kot izjemno delo se ohranja tudi Plečnikov kip

_izjemne so platane na južni strani trga, ki skupaj z dvorcem tvorijo neločljivo celoto

_izjemna je stavba gostilne Adria, ki zaključuje J rob Glavnega trga

_poseben je ambient notranjega dvorišča Lanthierijevega dvorca (na S strani nezaključena celota)

_enkratna naravno - grajena vrednota so vodni izviri in vse ureditve in regulacije obvodnih površin (tukaj je potrebno biti izjemno previden ob načrtovanih sanacijskih ukrepih, bolje bi bilo pustiti prostor nedotaknjen)

_izjemna je prisotnost zelenih površin zahodno od Bitenčeve poteze klopi in puttov (baročni Lanthierijev park ter platane in skupina dreves na otroškem igrišču), reki Vipava in Bela s svojimi izviri, park Podskala za Lanthierijevim dvorcem, visokorasla drevesa na trgih in obojestranski drevored s fragmenti praznin ob njem ob Goriški cesti

2_ODSTRANJEVANJE ODVEČNEGA

_v prostoru Glavnega trga je smiselno odstraniti mirujoči promet in prevoznost v čim večji možni meri, odvzeti vse nepotrebne elemente urbane opreme, ki niso s premislekom položeni v prostor

3_ČIŠČENJE

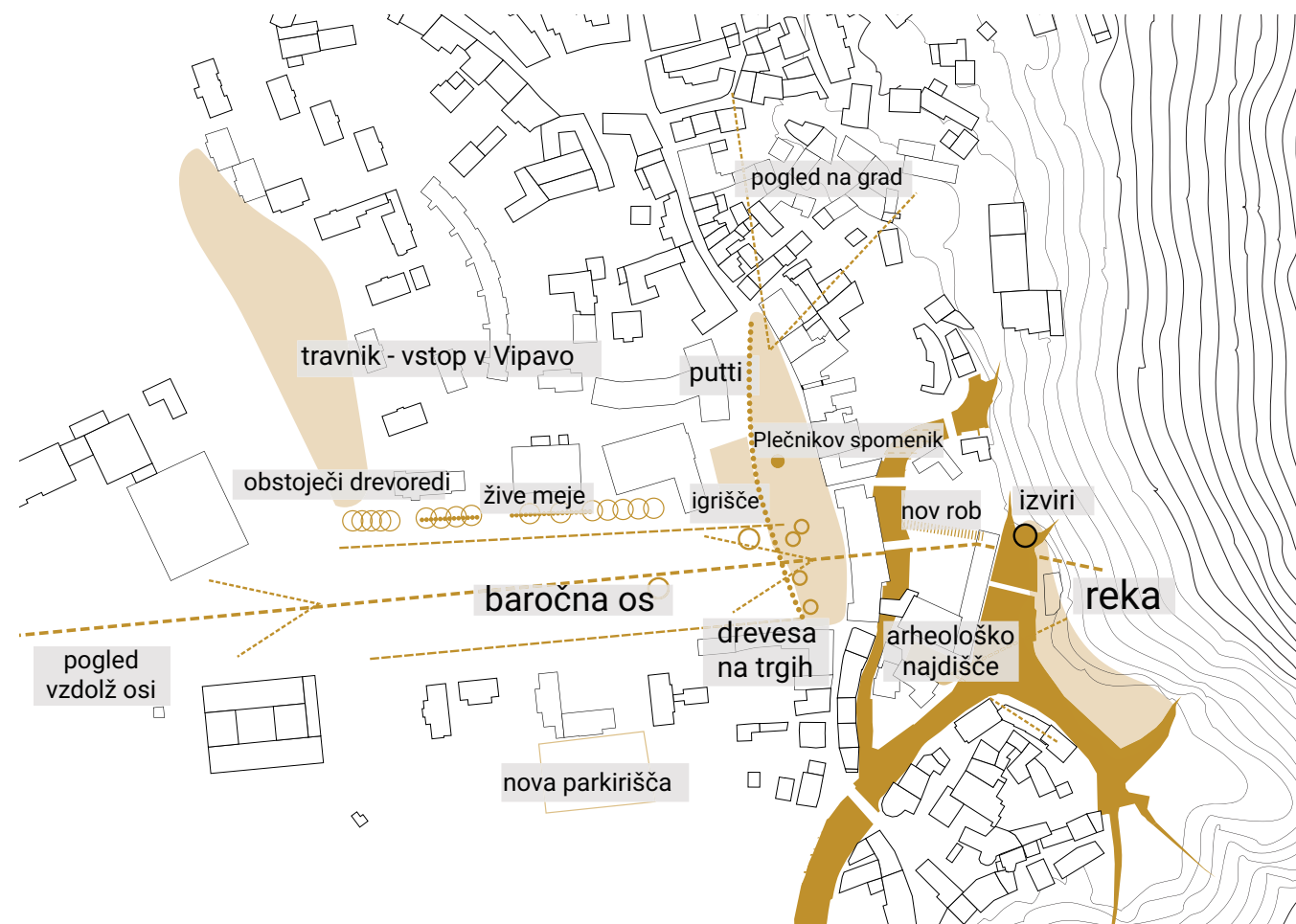
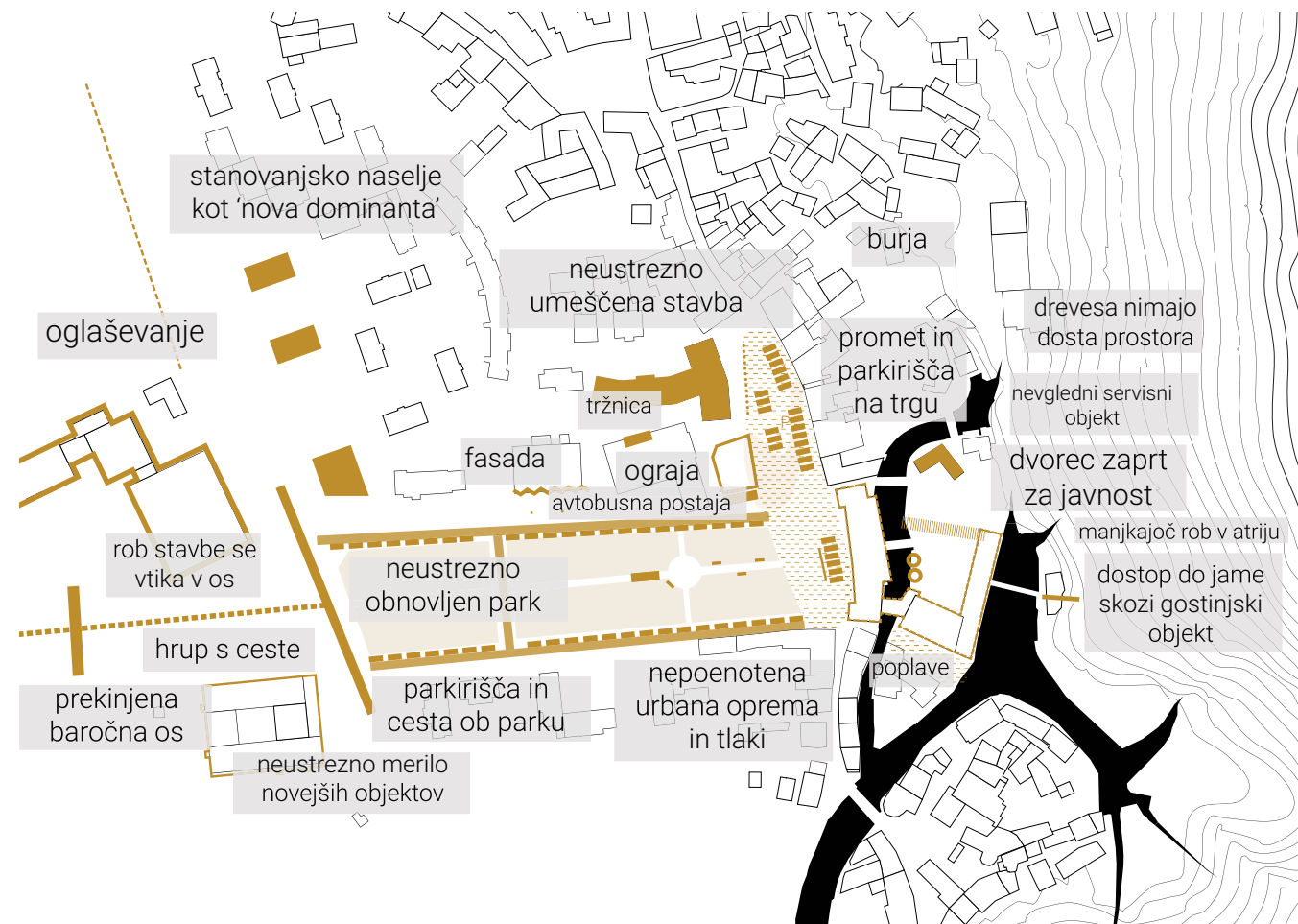
_čiščenje in vzdrževanje ohranjata prah in značaj veliko bolje od vseh radikalnejših prenov – to velja za hiše in tudi tlakovane površine

4_PREVIDNO UMEŠČANJE NOVEGA

_predvideva se izvedba novih tlakov, v celotni površini Glavnega trga enoten tlak, na obeh malih trgih (trg sv.Marka in prostor ob trafo postaji) ureditev peščenih površin s skupno povezavo preko dvorišča dvorca in proti vodni površini

5_SKRIBNO VZDRŽEVANJE IN OHRANJANJE REDA V PROSTORU

_bistvo tega prostora lahko ohranja zapisan red, kjer se skrbno varuje vse vrednote in ureja in pospravlja promet in vse začasne ureditve in rešitve.

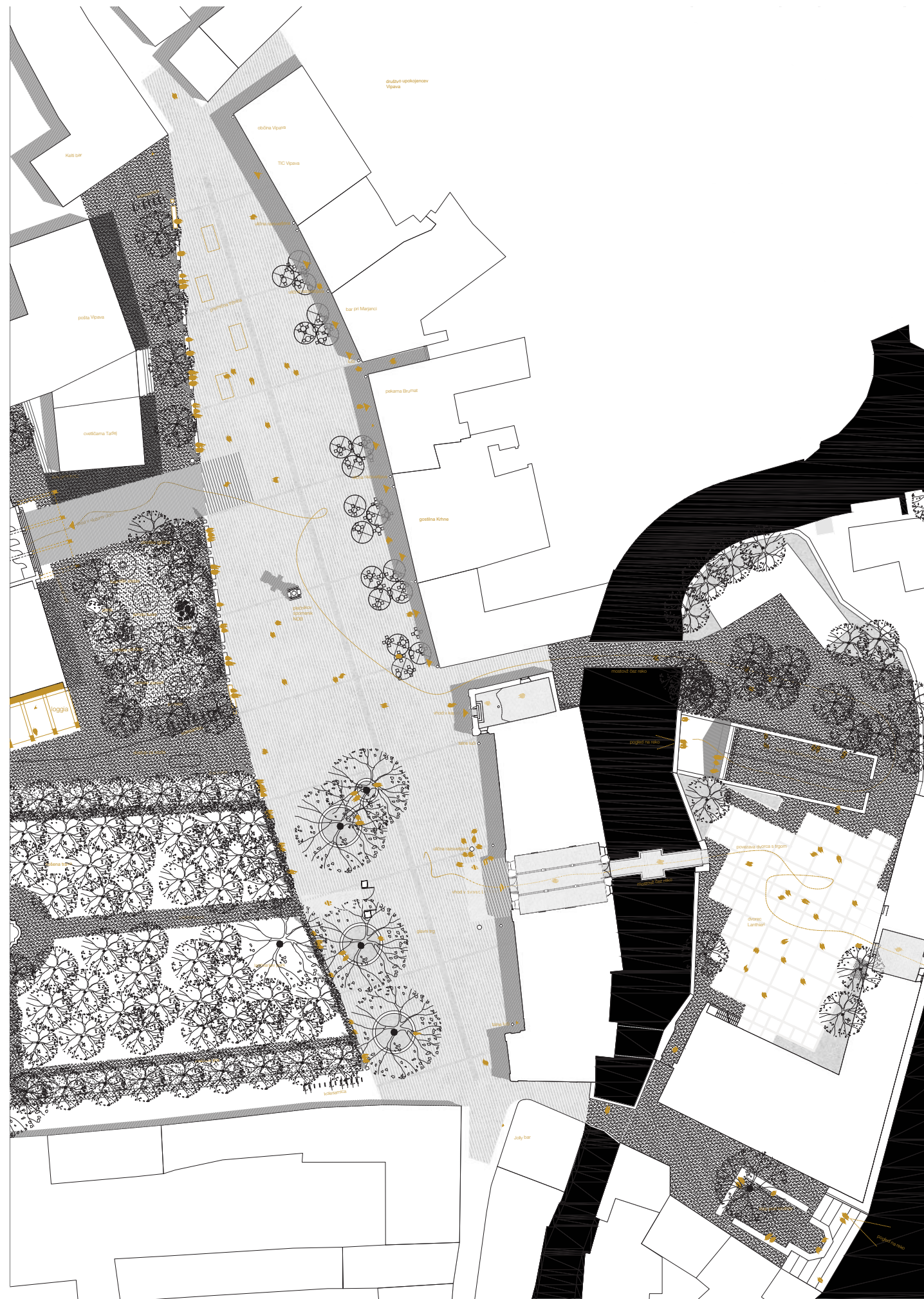

situacija ○

situacija ureditve atrija dvorca Lanthieri in združnega doma

situacija ureditve glavnega trga

Severni in južni del Glavnega trga sta neločljiva celota. Vzhodni rob jasno definirajo stavbe, zahodnega poteza klopi in puttov. Vmesno površino zasede novo kamnito tlakovanje, ki s členitvijo in mrežo sledi nekdanji Bitenčevi zasnovi. Na severnem delu se za klopmi vzpostavi enotna peščena površina, ki jo prekinja le glavni dostop do občinske stavbe. Pred občinsko stavbo se zasnuje novo tematsko otroško igrišče. Prenova zadruženega doma predvideva reorganizacijo notranjega prostora in njegovo intenzivnejše odpiranje navzven. Izvedba predvidene garaže v kletnih prostorih se ne zdi racionalna možnost. Parkirne prostore bi bilo mogoče urediti na mestu dvorane v parterju in novo dvorano premestiti v prvo nadstropje ter objekt nekoliko nadzidati. Predlog v idejni zasnovi predvideva le lokalne dozidave in odpiranja, ki objekt Zadruženega doma bolje povežejo z Glavnim trgom (nov nadstrešek) in predvsem odprejo proti jugu, kjer se predvidi nova

loggia in odprt nadstrešek za ev. lokacijo tržnice na južni strani. Tako bi parter Zadruženega doma postal s svojimi dejavnostmi lahko bolj aktivni in povezovalni program tega dela mesta. Prostor trga ostaja prazen. Na V robu se omogoča organizacija gostinskih vrtov. Senčenje je predvideno z dežniki. Osvetlitev prostora je dvonivojska – na V strani s stenski lučkami, na Z strani z reflektorjev na treh višjih pilonih.

Preko trga lahko regulirano (izven dnevnega utripa trga) poteka enosmerni promet v smeri proti zahodu. Mirujoč promet se v celoti ukinja.

Praznina trga omogoča umeščanje različnih scenarijev (tržnica, delavnice, igra ...) – vseh s pomično in prenosljivo urbano opremo.

Južni del Glavnega trga je s severnim delom neločljiva

celota. Prostor jasno definira Lanthierijev dvorec in monumentalne platane. Portal nakazuje baročno os. Vse te elemente se ohrani in poveže z novim tlakom. Vhod v dvorec je potrebno odpreti, prostor njegovega dvorišča spremeniti javni prostor. V kolikor bo os skozi dvorec potekala na predvideno os mostička je pomembno, da se začne na samem trgu in preko palače poteka na dvorišče in še naprej proti izvirov Vipave.

Portal pred dvorcem je nekoč zarisoval delitev med parkom in trgov, današnji trg gradi na novi za prostor celovitejši zasnovi. Skozi portal steče v odprto krajino baročna os, preko parka, za katerega prav tako predlagamo spremembe.

novi tlak
kamen, repen

nova povezava v tlaku
s severnim trgom

obstoječi tepih iz kamna se
podaljša

ponovno vzpostavljena povezava
z izviri reke Vipave

novi tlak
kamen, repen

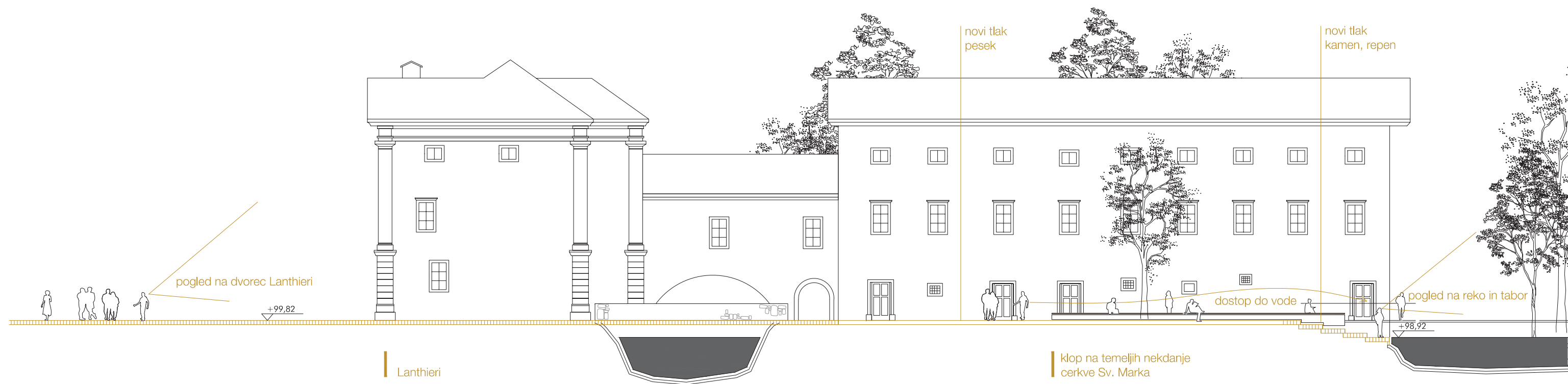
nova povezava v tlaku
s trgom sv. Marka

Lanthieri

vhod v дворец Lanthieri

obstoječi pločnik prime novi tlak

prerez 1-1

pogled na dvorec Lanthieri

+99,82

Lanthieri

novi tlak
pesek

novi tlak
kamen, repen

dostop do vode

pogled na reko in tabor

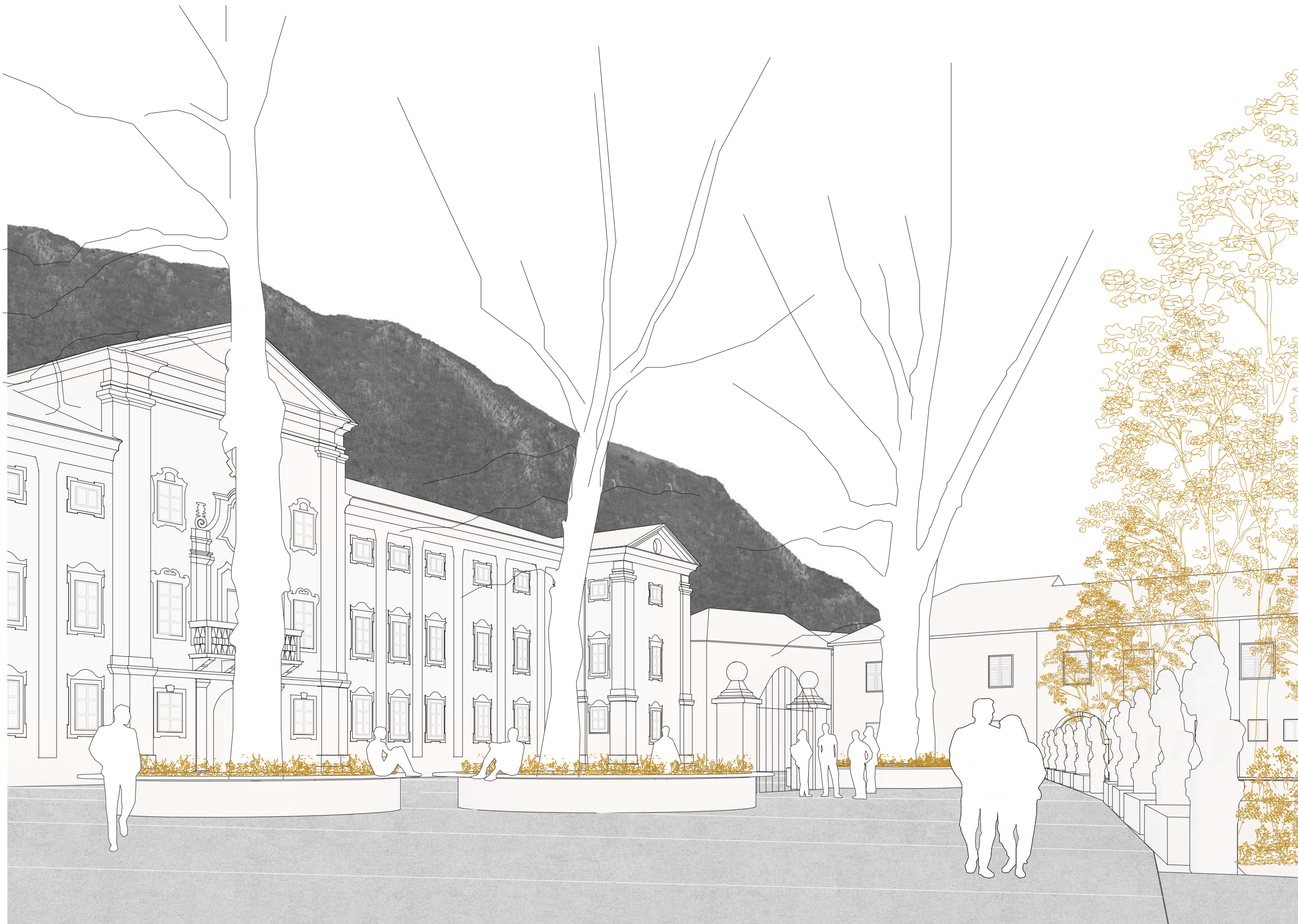
+98,92

klop na temeljih nekdanje
cerkve Sv. Marka

prez A-A

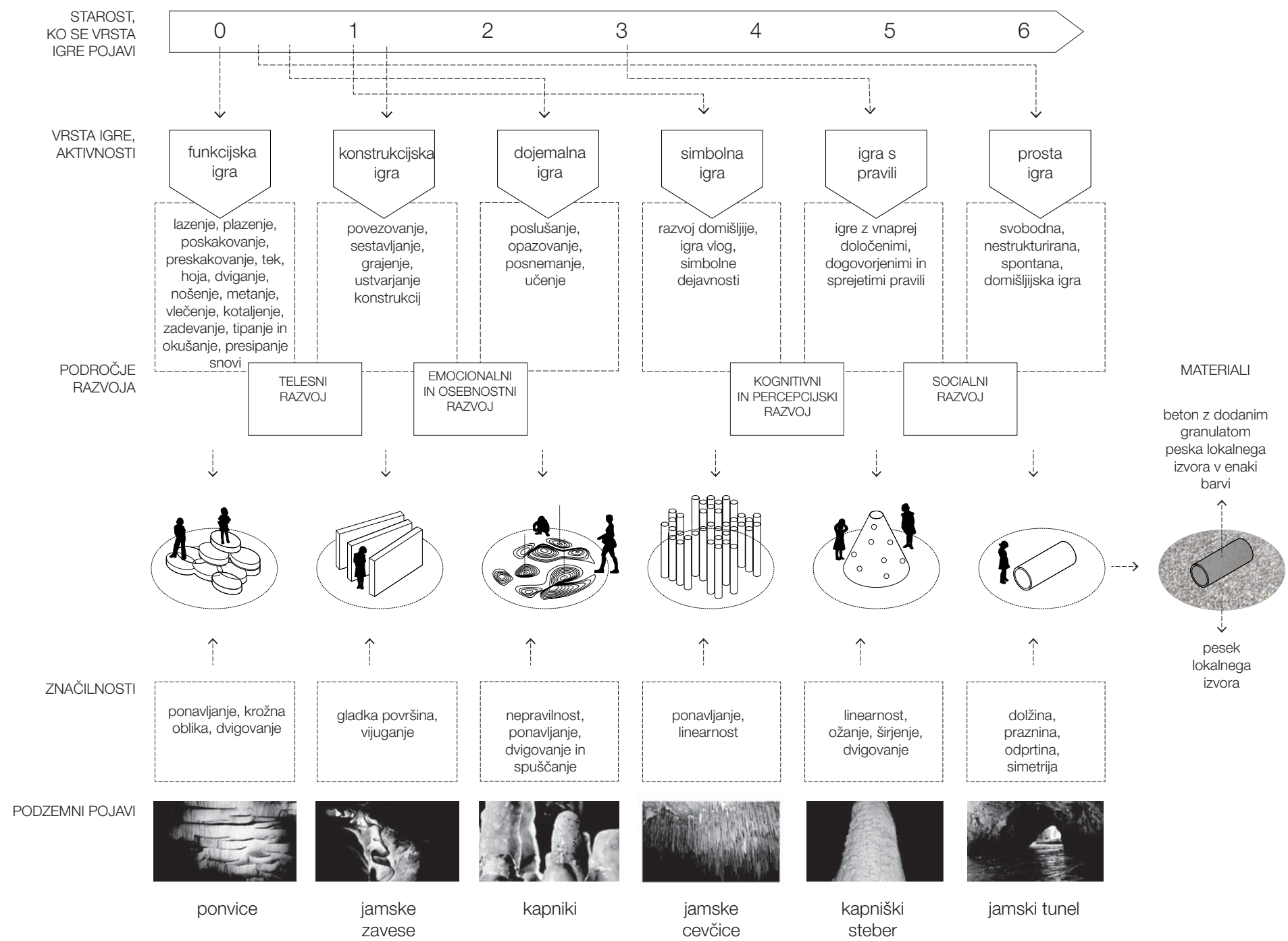
Pogled vzdolž trga

Pogled proti dvorcu Lanthieri

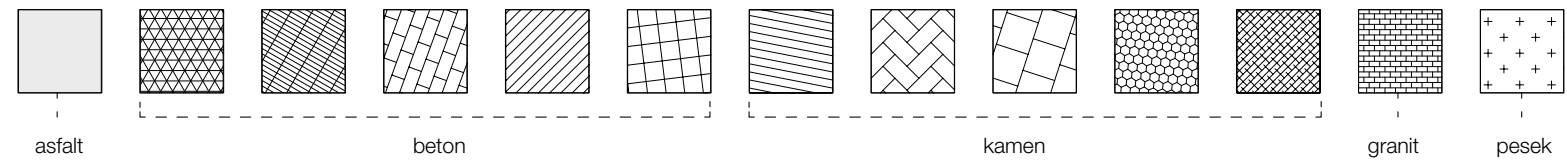

pogled proti združnem domu

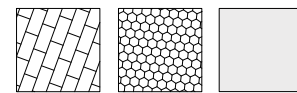
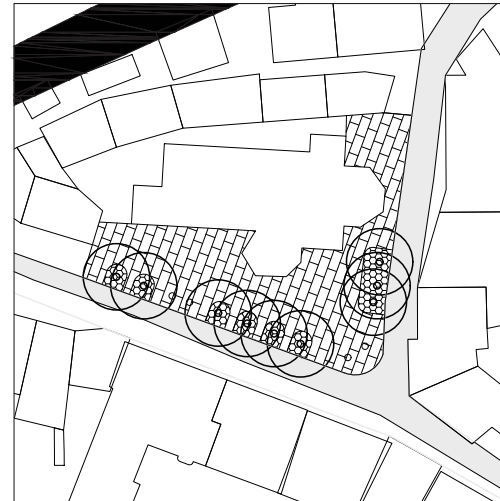

trg					
ulica					
borjač					
most					
park					
atrij					

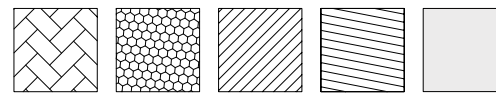
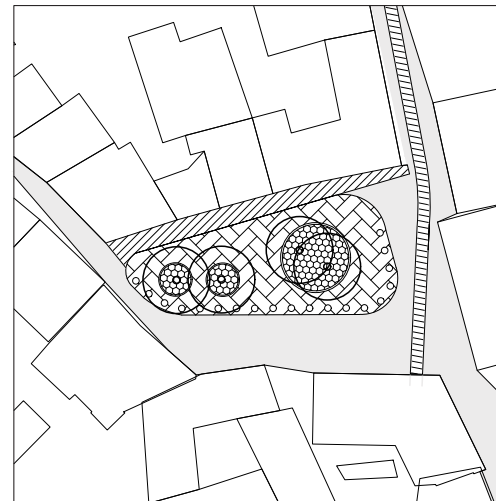
Materiali

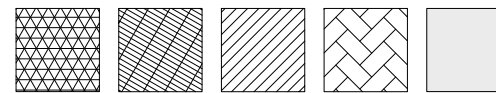
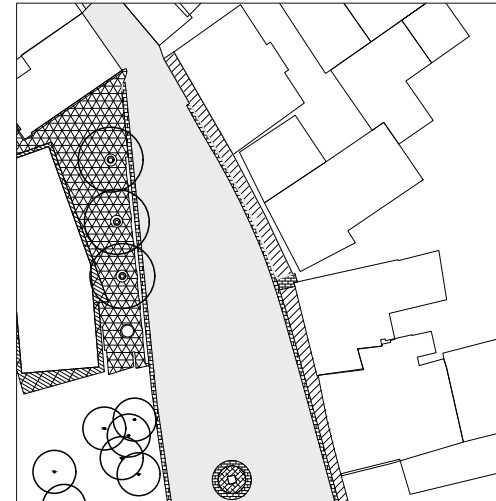
Trg Sv. Štefana

Trg Pavla Rušta

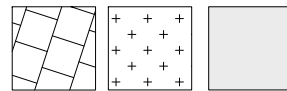
Glavni trg - severni del

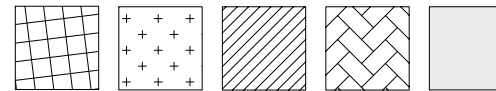
Trg pri Taborju

Atrij dvorca

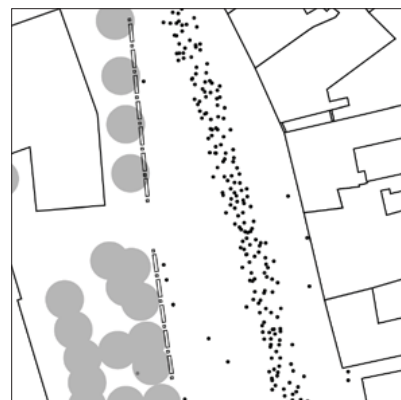
Glavni trg - južni del

shema tlakov

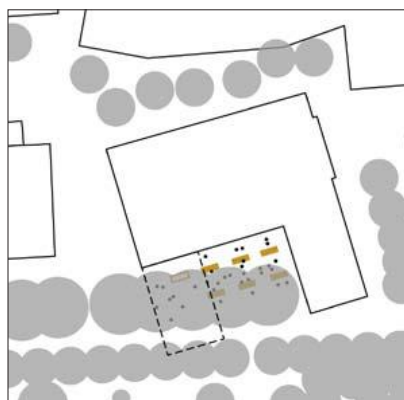
Tržnica

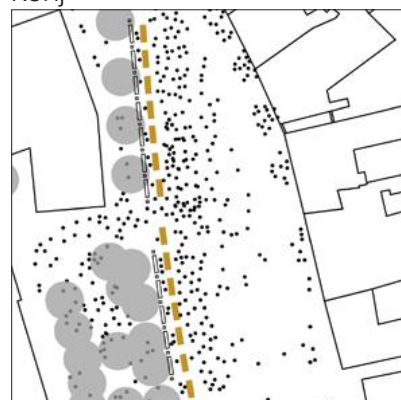
Povorke, procesija, žegnanje konj

Opera, večji koncerti, kino na prostem

Tržnica v primeru burje

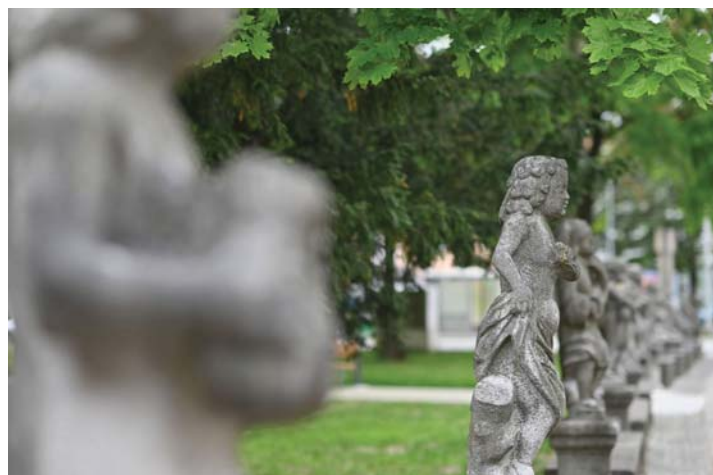

Sejmi, Vipavska Trgatev, prezentacija avtomobilov

Razstave, akustični koncerti, manjši dogodki

shema dogodkov

V Vipavi so že od nekdaj razumeli pomen zelenih površin in mestnega drevja. Lanthierijev park, ki je v preteklosti doživel premnoge neustrezne posege, vključno z zadnjo prenovo, je imel močno reprezentativno vlogo, ki jo mora park v prihodnje dobiti nazaj. Ogromna drevesa na mestnih trgih so imela ugodne pogoje za razrast in se njihove krošnje danes dvigajo visoko nad mestne strehe in s tem blažijo vplive burje in prijetno hladijo mesto v vročih poletnih dneh ter dajejo identiteto mestnim trgom. To je prepoznano kot potencial, ki ga je potrebno ohraniti, obravnavo zelenih površin pa nadgraditi v luči kompleksnega razumevanja njihove sodobne vloge.

Zasnova zelenih površin tako upošteva njihovo vlogo v mestih skozi podnebne spremembe in vedno bolj zahtevne pogoje za njihov obstoj. Več zelenja bo v mestih, bolj bodo mesta odporna na spremembe. Konkretno to pomeni zmanjševanje odprtega grajenega prostora na račun povečevanja zelenih površin in prepustnega terena. To vpliva na zmanjševanje pregrevanja prostora oz. zmanjševanje negativnega vpliva toplotnega otoka ter manjše obremenjevanje meteorne komunalne infrastrukture in s tem nižanje stroške upravljanja

in vzdrževanja. Posledično to predstavlja odprt prostor, ki je bolj privlačen za prebivalce in obiskovalce Vipave, je bolj vključujoč in dostopen za vse, saj se ga težje privatizira in komercializira ipd. Zelene površine tako niso več obravnavane le kot travnate površine z drevesi ali drevesa, ujeta v tlaku, ampak se pod zelene površine štejejo tudi utrjene peščene površine, kjer rastejo drevesa v veliko boljših pogojih kot če bi rasla v tlaku. V zelene površine vnašamo tudi nov sloj zelenja, grmovnice in pokrovnice. Vsepovsod, kjer je možno, zelene površine dobijo več zasaditve. S tem tudi povečujemo biotsko diverzitetu v mestu, saj imajo zelene površine poleg socialne, strukturne in ekonomske tudi ekološko funkcijo. Tipologija zelenih površin se tako razširi na zelene fragmente ob stavbah in trgih, zasajene z grmovnicami in pokrovnici. Obstoječa drevesa, ki so v mestu ujeta v tlakovane površine, namesto prodca v odprtinah v tlaku dobijo nizke vednozelenne pokrovnice, ki se na robovih nežno vsedejo na tlak in mehčajo njihov rob.

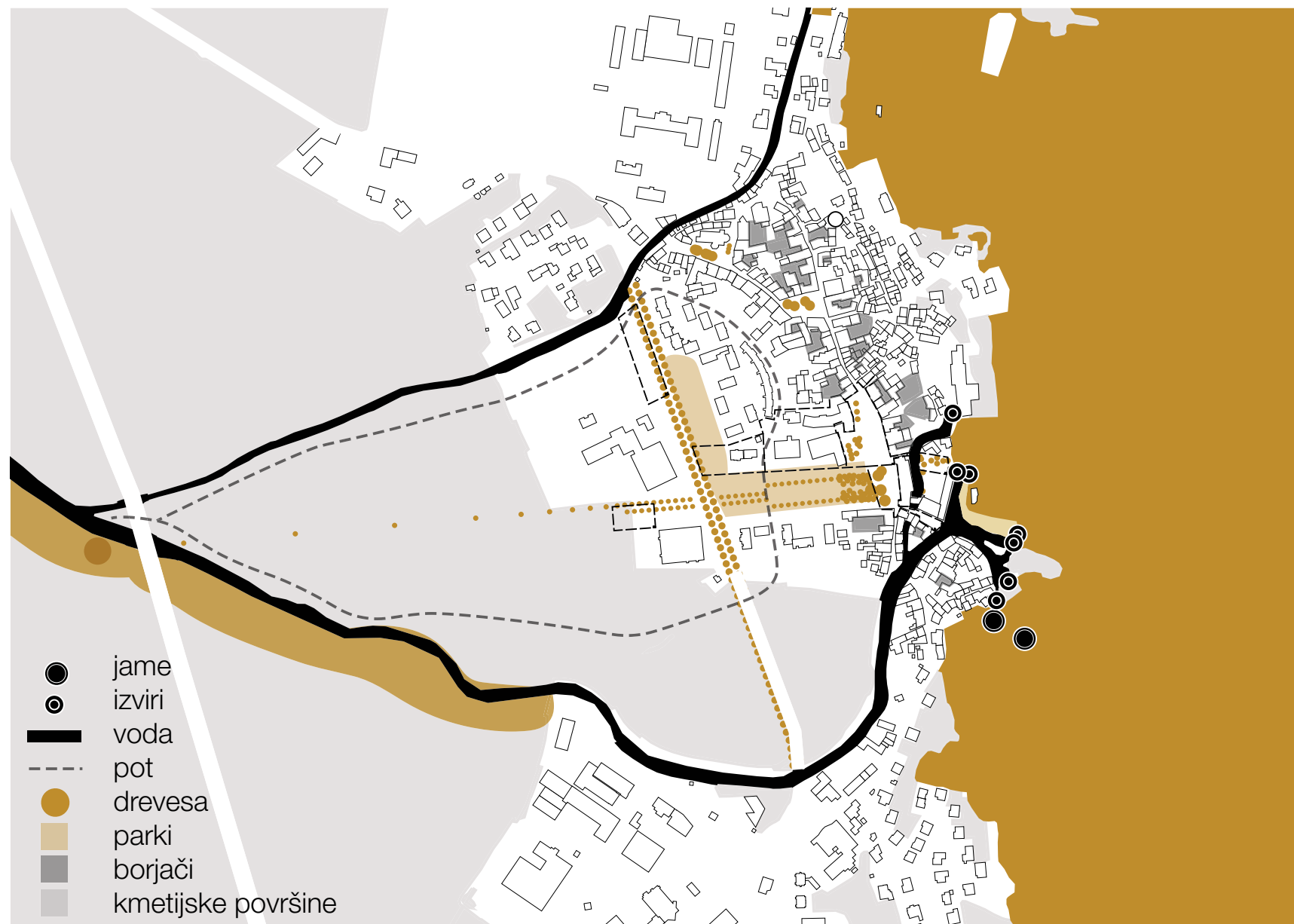
Na območju severnega dela Glavnega trga se platane ohranijo, površina zahodno od poteze puttov se spremeni v utrjeno peščeno površino, ki s tem dobi status zelene površine. Pred stavbo se izdatno ozeleni z grmovnim slojem. Zelenje s tem dobi tudi sanacijsko funkcijo, saj stavbo zaradi pasivne fasade, ki ne komunicira s trgom, postavi v drugi plan. Pod drevesi se izvaja tržna dejavnost – lokalna živilska tržnica, ki stojnice postavi v času izvajanja dejavnosti, izven njega pa se jih pospravi. Ta se v primeru burje, oziroma neugodnih vremenskih razmer odvija pod arkadami, oziroma v zavetju zadružnega doma. Obstoječe igrišče se spremeni v tematsko otroško igrišče, vezano na značilni podzemni svet pod Nanosom in vipavske vodne izvire. Igrišče ostaja

kljub pestremu programu barvno in strukturno zlito s prostorom in ne preglasi poteze puttov pred njim. Je peščeno in odprto, brez ograje, pred Kulturnim domom pa je pas grmovnic. Potezo puttov, kot jo je zasnoval Bitenc, tako ohranjamo. Kot zaslon, gledano z Glavnega trga, pa v njegovi celotni dolžini uporabljamo zelenje.

Ne glede na izhodišča natečajne naloge predlagamo tudi drugačno poustvaritev baročne zasnove Lanthierijevega parka. Ohranjamo osno zasnovo, osrednjo pot spremenimo v peščeno, ne vidimo pa več potrebe po tako gosti prečni členitvi parka. Vodnjak ohranimo in ga nekoliko premanemo proti zahodu ter s tem ujamemo os ulice in vhodne ploščadi v Kulturni dom. Od te prečne osi proti zahodu vodita robni vzdolžni poti le še v obliki košene tratne poteze, medtem ko se drevesni sloj ob osnem drevoredu redči, osrednja tratna površina pa se ne kosi in se spremeni v cvetoč travnik. Park se zarobi s stranskima drevoredoma, ki se pred Goriško cesto končata, osni drevored pa se izteče v odprto krajino in s postopnim pojemanjem ritma nakaže nekoč mogočno baročno potezo.

Prav tako predlagamo, da se park Podskala za Lanthierijevim dvorcem očisti vse urbane opreme, sprehajalna pot pa se v celoti spremeni v utrjeno peščeno površino, ob kateri so le klopi. Park naj predstavlja naprej od novega gostinskega objekta le še prostor kontemplacije in sprostitve v naravi ob pogledu na zelenje in poslušanju vode in ptičjega petja.

Elementi urbane opreme so betonske klopi z lesenimi sedali, historične in moderne svetilke, enostavni koši za smeti in enotna oprema gostinskih vrtov s sedali in dežniki.

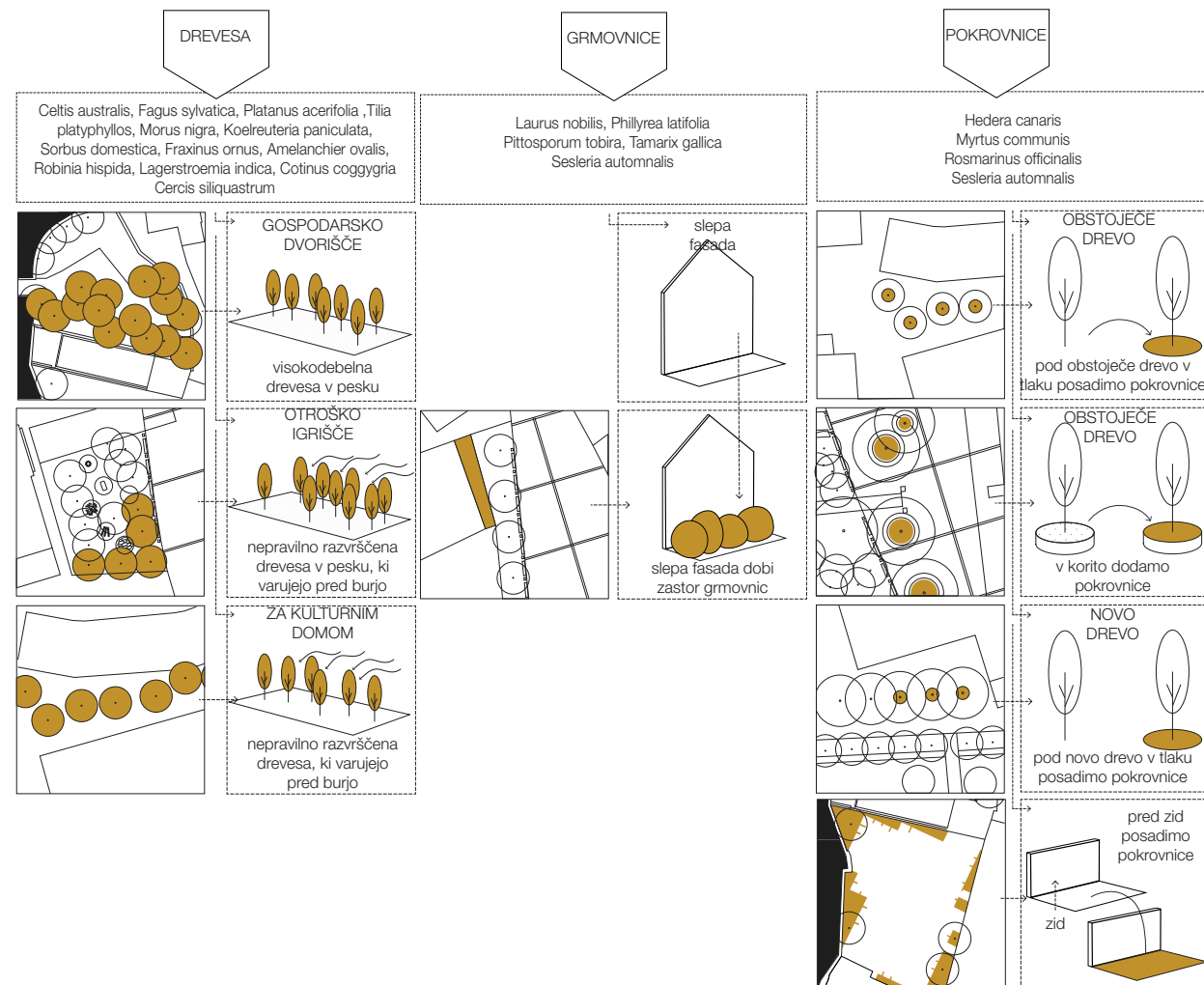

zeleni sistem

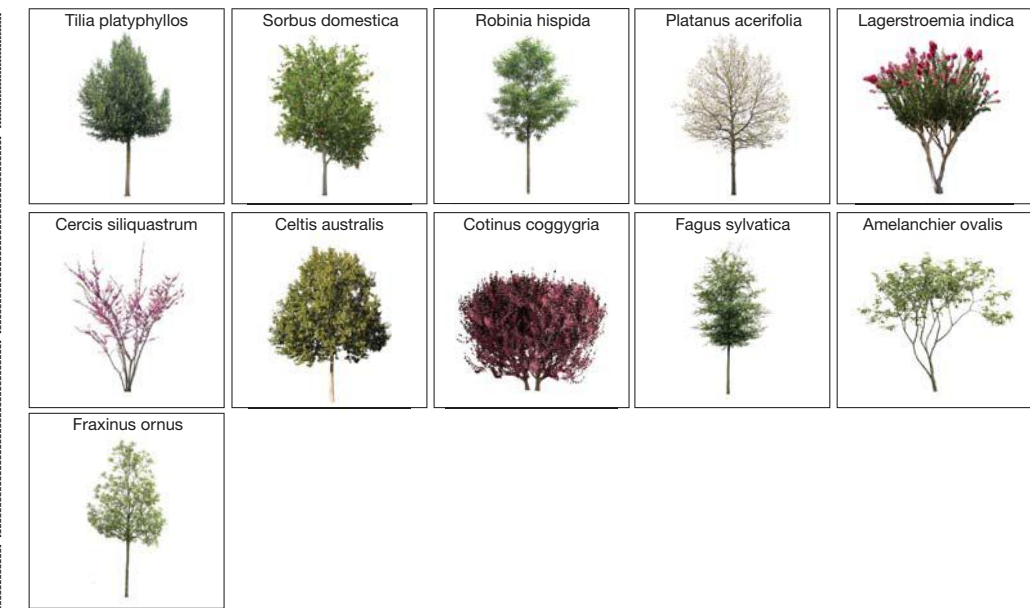

- obstoječa drevesa
- nova drevesa
- žive meje
- travniki
- borjači
- ▨ grmovnice

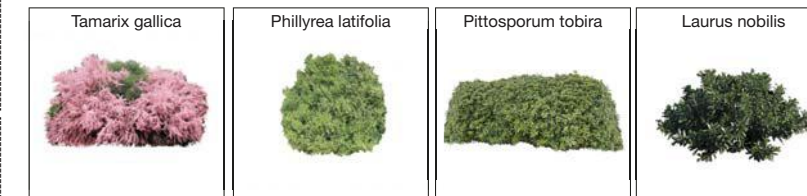
zasnova zelenih površin

DREVEVA

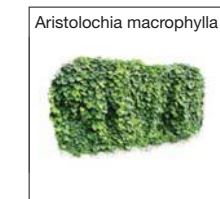
GRMOVNICE

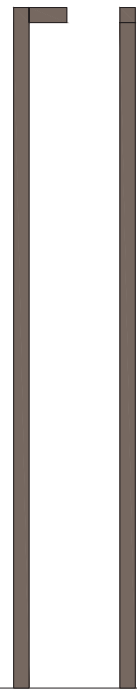
POKROVNICE

POPENJALKE

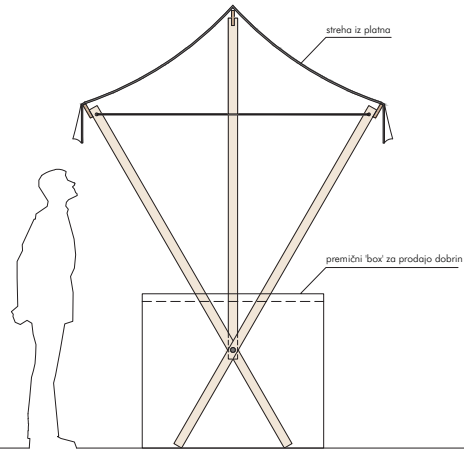

1

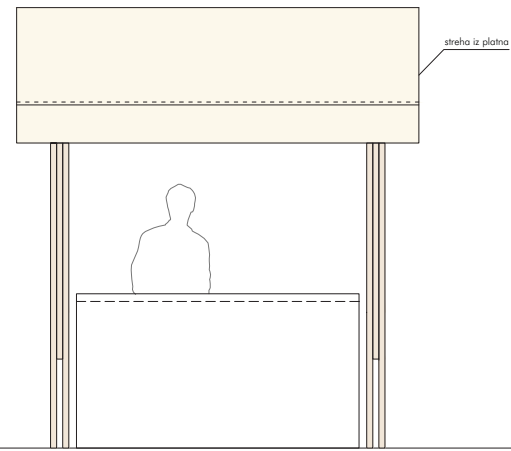
sodobna svetilka

2

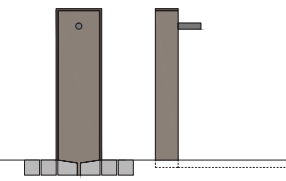
stojnica

3

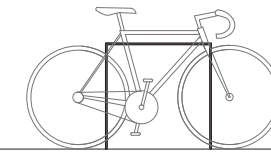

oglasni pano

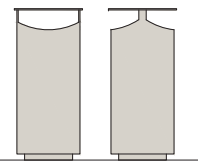
4

5

6

koši za mešane odpadke

7

monolitna klopa

8

oznaka za spomenik lokalnega pomena

9

stoli in mize na trgu

10

historična svetilka

11

markacija na vogalniku hiše pregledna karta nanosa

Občinska stavba se ohranja, a doživi transformacijo. Na mestu vhoda se ji doda nadstrešek, enako se na južni strani, kjer se predvidi izvedba loggie – prostora namenjenega opazovanju in komunikaciji med krajani. Organizira se nov možen vhod z južne strani, servisni prostori se premestijo na del današnje tržnice. S tem je tržnica umeščena v bolj odprt prostor obenem pa ima možnost predstavitve pod streho J zaliva stavbe.

B2 Atrij Lanthierijevega dvorca

Atrij dvorca dobi na S strani nov objekt, ki ostaja na nivoju abstraktnega. Stavba zaključuje nedorečen prostor ča kvadratnega dvorišča, obenem lahko gosti domačine ali služi kot manjši razgledni prostor ali prostor kontemplacije. Hiša obenem tudi skriva ponesrečen objekt transformatorske postaje na S robu trga.

Parkirišče za 3 avtobuse predvidevamo ob Goriški cesti pri nogometnem stadionu. Od tu vodi do mestnega središča nekaj

minut dolga pešpot pod Fabianijevem drevoredom. Parkirišče ima še 41 PM za osebne avtomobile, od tega 2 za invalide.

Zaradi programa, ki je namenjen ranljivim uporabnikom (starostniki, dijaki) in zaradi ohranjanja baročne osi Lanthierijevega parka ocenjujemo, da parkirišče za avtobuse na območju med Škofijsko gimnazijo Vipava in Zavodom Pristan ni ustrezno.

Dominanten obojestranski drevored ob Goriški cesti z zadnjimi ostanki praznin ob njem tvori močno identiteto mesta. Ker so ti preostanki praznin še dovolj veliki, da drevored ohranja svoj položaj v mestu, predlagamo, da se njihova površina ne zmanjšuje več in da se prostorski razvoj mestna na novo premisli. Zatečeno stanje znotraj območja C zato vidimo v luči ohranjanja zelenih površin in ne preveč vsiljivega zgoščevanja drevnine na meji s stanovanjskimi stavbami, medtem ko se

odprta zelena površina proti drevoredu pušča prazno, pločniki ob drevoredu pa se ustrezno uredijo brez dodatne urbane opreme. Pločniki tu služijo le kot povezovalne poti od mesta do parkirišča in stavb na drugi strani ceste (šola, telovadnica, dom za starostnike ...) ter do sprehodov v ravninsko zaledje mesta.

Parkirišče za avtobuse se uredi na obstoječem parkirišču, medtem ko se območje ob domu za starostnike v osi Lanthierijevega parka uredi kot sprehajališče in dostopna pot do doma za starostnike. Fizično se sprehajališče konča v razgledišču nad ježo s počivališčem, percepcijsko pa v osi, ki ga nakazujejo razpršena drevesa čez kulturno krajino v osi Lanthierijevega parka vse do reke Vipave in dominantnega starega topola ob njej. Poti do tega topola sta iz mesta speljani na notranji strani Bele in Vipave.

Ureditev prometa se po prenovi nekoliko spremeni. Glavni trg postane pešcona, preko katere poteka enosmerni promet po posebnem režimu. Parkirišča na Glavnem trgu in ob Lanthierijevem parku se ukinejo. Na splošno se v mestnem središču oz. njegovi neposredni bližini ohranja enako število parkirnih mest.

Parkirišče za avtobuse je ob nogometnem stadionu. Zasnova na severnem delu atrija v Lanthierijevem dvorcu kljub izdatni ozelenitvi omogoča funkcionalnost dovoza do transformatorja, obračanje vozil in interventni dostop do samega atrija.

Drevo sem,
ki zarastlo se je v logu
sredi skal in lepih trat.
Je bil vihar, ki me sejal je
ali tihi, mirni, koprneči veter
v večernem hrepenenju?
Ali je mati moja slaba -
zemlja, ti zelena trava?
Me li nisi ti dojila
rečica krvava
v tem rdečem slapu jutra?
Ko se smejejo drugovi
v svojem prazničnem zelenju,
ko se gnetejo valovi
tvoji, reka, v svatovskem vrvenju,
rumenijo moji prsti,
moje roke venejo,
ko jeseni vam ...
V jeseni slečete obleko svojo,
veter je raznesel mojo
v daljo večno ...
Jaz, drevo jesensko!

- Drago Bajc

1. PROSTOR

ŠIRŠE OBMOČJE

VIP-AH pomeni po keltskem izročilu krajino pod skalo. Ob reki Vipavi se je postopoma razvila naselbina, z raščeno strukturo je sledila skali in vodam. Vanjo se je kot edina izjema zarezala geometrija dvorca Lanthierijev, s pripadajočim dvoriščem in baročno parkovno osjo.

Kraj je rasel in se širil proti jugu, s strnjeno ulično linijo je ohranjal trško središče, z zrahljanimi robovi se je raztezal proti krajini. Šele pred leti je veliko merilo počasi pričelo posegati v drobne krhke in mehke robove in postopoma s trdo geometrijo rušiti nenavadno lepo organsko rast naselja.

OBSTOJEČE STANJE

Na voznem delu obstoječega stanja prevladuje asfalt, ki je večinoma zarobljen z muldo iz tonalitnih kock. Pohodne površine ob trgu so večinoma izvedene iz litega betona, pred dvorcem Lanthieri pa je kamniti tlak. Na otroškem igrišču ob Narodnem domu je peščena površina.

2. OPIS ARHITEKTURNE ZASNOVE

OPIS OBMOČIJ

Območje Glavnega trga A se deli na tri faze:

A1 Severni del Glavnega trga

Severni in južni del Glavnega trga sta neločljiva celota. Vzhodni rob jasno definirajo stavbe, zahodnega dopolnjena poteza klopi in puttov. Vmesno površino zasede novo kamnito tlakovanje, ki s členitvijo in mrežo sledi nekdanji Bitenčevi zasnovi. Na severnem delu se za klopni vzpostavi enotna peščena površina, ki jo prekinja le glavni dostop do občinske stavbe. Pred občinsko stavbo se zasnuje novo tematsko otroško igrišče. Prostor trga ostaja prazen. Na V robu se omogoča organizacija gostinskih vrtov. Senčenje je predvideno z dežniki. Osvetlitev prostora je dvo-nivojska – na V strani s stenskim lučkami, na Z strani z reflektorjev na treh višjih pilonih.

Preko trga lahko regulirano (izven dnevnega utripa trga) poteka enosmerni promet v smeri proti zahodu. Mirujoč promet se v celoti ukinja.

Praznina trga omogoča umeščanje različnih scenarijev (tržnica, delavnice, igra ...) – vseh s pomično in prenosljivo urbano opremo.

A2 Južni del Glavnega trga

Južni del Glavnega trga je s severnim delom neločljiva celota. Prostor jasno definira Lanthierijev dvorec in monumentalne platane. Portal nakazuje baročno os. Vse te elemente se ohrani in poveže z novim tlakom. Vhod v dvorec je potrebno odpreti, prostor njegovega dvorišča spremeniti javni prostor. V kolikor bo os skozi dvorec potekala na predvideno os mostička je pomembno, da se začne na samem trgu in preko palače poteka na dvorišče in še naprej proti izvirov Vipave.

Portal pred dvorcem je nekoč zarisoval delitev med parkom in trgom, današnji trg gradi na novi za prostor celovitejši zasnovi. Skozi portal steče v odprto krajino baročna os, preko parka, za katerega prav tako predlagamo spremembe.

Osvetlitev prostora je predvidena s postavitvijo reflektorjev na lokaciji dveh višjih pilonov.

A3 Trg nekdanje cerkve Sv. Marka

Trg nekdanje cerkvice sv. Marka je morda v sklopu obravnavane celote najsubtilnejši prostor. V njem obiskovalec prvič pride v stik z reko in njeno zrcalno površino. Predvideva se izluščenje obodnih zidov nekdanje cerkvice in spust do vode preko širokih stopnic po vzoru nekdanje ureditev. Obhod na V strani dvorca ohranjamo, zaradi izjemnih pogledov na vodne površine med dvorcem in skalo z izviri.

Obodni zidovi cerkvice dobijo nadgradnjo s klopjo, znotraj katere raste soliterno drevo.

KONCEPT ARHITEKTURNO KRAJINSKE UREDITVE

Zasnova zelenih površin tako upošteva njihovo vlogo v mestih skozi podnebne spremembe in vedno bolj zahtevne pogoje za njihov obstoj. Več zelenja kot bo v mestih, bolj bodo mesta odporna na spremembe. Konkretno to pomeni zmanjševanje odprtega grajenega prostora na račun povečevanje zelenih površin in prepustnega terena. To vpliva na zmanjševanje pregrevanja prostora oz. zmanjševanje negativnega vpliva toplotnega otoka ter manjše obremenjevanje meteorne komunalne infrastrukture in s tem nižanje stroške upravljanja in vzdrževanja. Posledično to predstavlja odprt prostor, ki je bolj privlačen za prebivalce in obiskovalce Vipave, je bolj vključujoč in dostopen za vse, saj se ga težje privatizira in komercializira ipd. Zelene površine tako niso več obravnavane le kot travnate površine z drevesi ali drevesa, ujeta v tlaku, ampak se pod zelene površine štejejo tudi utrjene peščene površine, kjer rastejo drevesa v veliko boljših pogojih kot če bi rasla v tlaku. V zelene površine vnašamo tudi nov sloj zelenja, grmovnice in pokrovnice. Vsepovsod, kjer je možno, zelene površine dobijo več zasaditve. S tem tudi povečujemo biotsko diverzitetu v mestu, saj imajo zelene površine poleg socialne, strukturne in ekonomske tudi ekološko funkcijo. Tipologija zelenih površin se tako razširi na zelene fragmente ob stavbah in trgih, zasajene z grmovnicami in pokrovnici. Obstoječa drevesa, ki so v mestu ujeta v tlakovane površine, namesto prodca v odprtinah v tlaku dobijo nizke vednozeleno pokrovnice, ki se na robovih nežno vsedejo na tlak in mehčajo njihov rob.

Na območju severnega dela Glavnega trga se platane ohranijo, površina zahodno od dopolnjene poteze puttov se spremeni v utrjeno peščeno površino, ki s tem dobi status zelene površine. Pred stavbo se izdatno ozeleni z grmovnim slojem. Zelenje s tem dobi tudi sanacijsko funkcijo, saj stavbo zaradi pasivne fasade, ki ne komunicira s trgom, postavi v drugi plan. Pod drevesi se izvaja tržna dejavnost – lokalna živilska tržnica, ki stojnice postavi v času izvajanja dejavnosti, izven njega pa se jih pospravi. V času močne burje se tržnična dejavnost prestavi v zavetje na trg pri združenem domu.

Obstoječe igrišče se spremeni v tematsko otroško igrišče, vezano na značilni podzemni svet pod Nanosom in vipavske vodne izvire. Igrišče ostaja kljub pestremu programu barvno in strukturno zlito s prostorom in ne preglasi dopolnjene poteze puttov pred njim. Je peščeno in odprto, brez ograje, pred Kulturnim domom pa je pas grmovnic. Potezo puttov, kot jo je zasnoval Bitenc, tako ohranjamo in dopolnimo z izgubljenimi putti. Kot zaslon, gledano z Glavnega trga, pa v njegovi celotni dolžini uporabljamo zelenje.

Ne glede na izhodišča natečajne naloge predlagamo tudi drugačno poustvaritev baročne zasnove Lanthierijevega parka. Ohranjamo osno zasnovo, osrednjo pot spremenimo v peščeno, ne vidimo pa več potrebe po tako gosti prečni členitvi parka. Vodnjak ohranimo in ga nekoliko premanemo proti zahodu ter s tem ujamemo os ulice in vhodne ploščadi v Kulturni dom. Od te prečne osi proti zahodu vodita robni vzdolžni poti le še v obliki košene tratne poteze, medtem ko se drevesni sloj ob osnem drevoredu redči, osrednja tratna površina pa se ne kosi in se spremeni v cvetoč travnik. Park se zarobi s stranskima drevoredoma, ki se pred Goriško cesto končata, osni drevored pa se izteče v odprto krajino in s postopnim pojemanjem ritma nakaže nekoč mogočno baročno potezo.

Prav tako predlagamo, da se park Podskala za Lanthierijevim dvorcem očisti vse urbane opreme, sprehajalna pot pa se v celoti spremeni v utrjeno peščeno površino, ob kateri so le klopi. Park naj predstavlja naprej od novega gostinskega objekta le še prostor kontemplacije in sprostitve v naravi ob pogledu na zelenje in poslušanju vode in ptičjega petja.

URBANA OPREMA

Urbana oprema je zasnovana v jasnem in čistem redu, oblikovno zadržana. Elementi urbane opreme so betonske klopi z lesenimi sedali, historične in moderne svetilke, enostavni koši za smeti in enotna oprema gostinskih vrtov s sedali in dežniki.

OSVETLITEV

Prostor se osvetljuje s kombinacijo svetilk na pilonih in fasadnih svetilk.

SMERNICE ZVKDS

V projektu so upoštevane smernice ZVKDS. Izbor materiala in zasnova posameznih detajlnjših rešitev bo usklajena z vsemi detajli pred izvedbo na licu mesta.

3.MATERIALNOST – TEHNIČNO POROČILO

ZUNANJE UREJENE POVRŠINE – TLAKI

Zunanja ureditev na obravnavanem območju je kombinacija utrjenih povoznih in pohodnih površin ter zelenih površin. Za osrednje območje je predvideno tlakovanje s kamnom Repen različnih obdelav – štokano in klano. V zaledju se predvidi peščeni tlak v katerem je zasajeno drevje in pokrovno rastje.

Predvidena zunanja ureditev sledi poteku obstoječega terena in se na vseh robovih situativno ter višinsko naveže na obstoječe okoliške ureditve ali teren.

ROBNIKI

Stiki različnih tlakovanj in drugih zunanjih površin, bodisi obstoječih ali novih, se rešujejo z RF robniki, fiksiranimi na betonski temelj.

REVIZIJSKI POKROVI KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Revizijski pokrovi obstoječe in nove komunalne infrastrukture se izvedejo s kovinskimi pokrovi, z vgrajenim izbranim tlakom (kamen na kamniti površini), max debeline 8cm. Vsa revizijska mesta se umešča v tlakovano površino in zatravljeno.

PROMETNE POVRŠINE

Vse prometne površine na območju so ustreznih dimenzij. Projekt predvideva dostope in površine za interventna vozila. Preko trga je predviden močno omejen in reguliran promet za prebivalce in dostavo.

ODVODNJAVANJE PADAVINSKE VODE

Odvodnjavanje zunanje ureditve je rešeno na enoten način. Predvidena je uporaba linijskih elementov za odvodnjavanje poti, ki se vklaplajo v arhitekturno zasnovo zunanje ureditve in navezujejo na obstoječ ali načrtovan sistem kanalizacije za padavinske vode.

Rušitve

Predvidi se odstranitev celotnega zgornjega ustroja tlakovanja Glavnega trga, razen kamnitega tlakovanja pred Lanthierijevim dvorcem. Asfalt, prane betonske plošče in granitne kocke se odstranijo. Odstrani se zemljina. Odstrani se avtobusna postaja, svetilke na fasadah, obstoječe otroško igrišče, ki se ga zamenja z novim.

Putte se postopno sanira v sodelovanju z ZVKDS.

UREDITEV GLAVNEGA TRGA V VIPAVI

C_04_GTV_Tabele_povrsin.xls

Tabela površin

Lokacija in vrsta ureditve	Izhodiščna bruto površina (m ²)	Natečajna bruto površina (m ²)	Ocena GOI (€)
A1 in A2 - Glavni trg 4100 + 1600			
1 Tlakovane, neprometne površine		4990,00	2.345.300,00 €
2 Prometne površine			- €
3 Prostor za kolesa	8 kos		2.400,00 €
4 Prostor za info točko			- €
5 Otroško igrišče		663,00	19.890,00 €
6 Zelene površine na raščenenem terenu		629,00	125.800,00 €
7 Drevesa	6 kos		6.000,00 €
8			- €
Skupaj A1 in A2		6282,00	2499390,00
A3 - Trg nekdanje cerkve sv. Marka 500			
1 Tlakovane, neprometne površine		80,00	37.600,00 €
2 Druge ureditve		50,00	25.000,00 €
3 Peščene površine		370,00	29.600,00 €
Skupaj A3		130,00	62600,00
B1 - Okolica občinske stavbe 4600			
<i>Nov objekt (bruto površine)</i>			
1 Podprtilična garaža		0,00	
2 Pritličje		217,00	
3 Nadstropje 1		0,00	
4 Nadstropje 2		0,00	
5 Mansarda		0,00	
Skupaj bruto površina celotnega objekta		217,00	
<i>Okolica</i>			
6 Dostopne in manipulacijske površine novega objekta		0,00	
7 Prometne površine		489,00	
8 Površine za pešce in kolesarje		0,00	
9 Tlakovane površine		3690,00	
10 Zelene površine		380,00	
11 Drevesa	8 kos		
Skupaj okolica		4559,00	
B2 - Atrij Lanthierjevega dvorca 800			
1 Tlakovane površine - pesek		850,00	
2 Zelene površine		0,00	
3 Drevesa	13 kos		
4 Druge ureditve		0,00	
5 Paviljon		280,00	
Skupaj B2		1130,00	
B3.1 ali B3.2 - Parkirišče za avtobuse 2500 (B3.1) ali 1500 (B3.2)			
1 Prometne površine		1898,00	
2 Druge ureditve		1246,00	
Skupaj B3.1 ali B3.2		3144,00	
Območje C 2000			
1 Površine za pešce, kolesarje		161,00	
2 Zelene površine		2374,00	
3 Drevesa		12,00	
4 Tlakovane površine		64,00	
5 Druge ureditve		326,00	
Skupaj C		2937,00	
Parkiranje			
1 Število parkirnih mest B1 (samo garaža)		0	
2 Število parkirnih mest B1 (zunanost)		47	
3 Število parkirnih mest B3 (avtobus)		42	
4 Število parkirnih mest C		4	
Skupaj parkirnih mest		93	

V rumeno obravnavana polja se vpisuje vrednosti

Vpisuje se cene brez DDV

Priloga **PONUDBA** šifra 85402

INFORMATIVNA PONUDBA ZA IZDELAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA UREDITEV GLAVNEGA TRGA V VIPAVI

Št. informativne ponudbe P20/2021, z dne 05.05.2021

Projektno dokumentacijo bomo izdelali v obsegu ter s sestavnimi deli kot je navedeno v tem obrazcu, upoštevajoč vse bistvene zahteve naročnika kot so navedene v točki 4.24. natečajnih pogojev za UREDITEV GLAVNEGA TRGA V VIPAVI in za navedeno ceno (ponudnik vpiše ponudbeno ceno v evrih, zaokroženo na dve decimalni mesti):

Tabela 1: Natečajno območje sklop A1 Glavni trg - sever

Vrsta del	CENA BREZ DDV
idejna zasnova za pridobitev projektnih in drugih pogojev (IZP), izdelana na osnovi dopoljenega natečajnega elaborata	12.000,00 EUR
na podlagi pridobljenih pogojev dopolnjena idejna zasnova IZP in pridobitev mnenj	7.000,00 EUR
projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI)	59.000,00 EUR
sodelovanje pri razpisu za oddajo del in priprava dokumentacije za razpis	5.000,00 EUR
projekt izvedenih del (PID)	22.000,00 EUR
vodenje in koordinacija izdelave projektne in druge dokumentacije, pridobitev projektnih pogojev, mnenj oz. soglasij pristojnih mnenjedajalcev oz. soglasodajalcev, sodelovanje pri pridobitvi gradbenega dovoljenja, sodelovanje v postopku za pridobitev uporabnega dovoljenja	15.000,00 EUR
Projektantski nadzor (spremljanje gradnje)	25.000,00 EUR
Skupaj cena vseh del brez DDV	145.000,00 EUR
22 % DDV	31.900,00 EUR
SKUPAJ Z DDV	176.900,00 EUR

Skupaj v EUR z DDV z besedo

sto šestinsedemdeset tisoč devetsto eurov

Tabela 2: Natečajno območje sklop A2 Glavni trg - jug

Vrsta del	CENA BREZ DDV
idejna zasnova za pridobitev projektnih in drugih pogojev (IZP), izdelana na osnovi dopoljenega natečajnega elaborata	6.000,00 EUR
na podlagi pridobljenih pogojev dopolnjena idejna zasnova IZP in pridobitev mnenj	3.500,00 EUR
projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI)	29.500,00 EUR

sodelovanje pri razpisu za oddajo del in priprava dokumentacije za razpis	2.500,00 EUR
projekt izvedenih del (PID)	11.000,00 EUR
vodenje in koordinacija izdelave projektne in druge dokumentacije, pridobitev projektnih pogojev, mnenj oz. soglasij pristojnih mnenjedajalcev oz. soglasodajalcev, sodelovanje pri pridobitvi gradbenega dovoljenja, sodelovanje v postopku za pridobitev uporabnega dovoljenja	7.500,00 EUR
Projektantski nadzor (spremljanje gradnje)	12.500,00 EUR
Skupaj cena vseh del brez DDV	72.500,00 EUR
22 % DDV	15.950,00 EUR
SKUPAJ Z DDV	88.450,00 EUR

Skupaj v EUR z DDV z besedo

Oseminosemdeset tisoč štiristo petdeset eurov

Tabela 3: Natečajno območje sklop A3 Trg nekdanje cerkve sv. Marka

Vrsta del	CENA BREZ DDV
idejna zasnova za pridobitev projektnih in drugih pogojev (IZP), izdelana na osnovi dopoljenega natečajnega elaborata	1.500,00 EUR
na podlagi pridobljenih pogojev dopolnjena idejna zasnova IZP in pridobitev mnenj	1.000,00 EUR
projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI)	8.000,00 EUR
sodelovanje pri razpisu za oddajo del in priprava dokumentacije za razpis	1.000,00 EUR
projekt izvedenih del (PID)	3.000,00 EUR
vodenje in koordinacija izdelave projektne in druge dokumentacije, pridobitev projektnih pogojev, mnenj oz. soglasij pristojnih mnenjedajalcev oz. soglasodajalcev, sodelovanje pri pridobitvi gradbenega dovoljenja, sodelovanje v postopku za pridobitev uporabnega dovoljenja	2.000,00 EUR
Projektantski nadzor (spremljanje gradnje)	3.500,00 EUR
Skupaj cena vseh del brez DDV	19.000,00 EUR
22 % DDV	4.180,00 EUR
SKUPAJ Z DDV	23.180,00 EUR

Skupaj v EUR z DDV z besedo

Triindajset tisoč sto osemdeset eurov

Tabela 4: Katalog urbane opreme za ureditev Glavnega trga v Vipavi

Vrsta del	CENA BREZ DDV
Katalog urbane opreme za UREDITEV GLAVNEGA TRGA V VIPAVI Skupaj cena vseh del brez DDV	7.000,00 EUR
22 % DDV	1.540,00 EUR
SKUPAJ Z DDV	8.540,00 EUR

Skupaj v EUR z DDV z besedo

Osem tisoč petsto štirideset eurov

VREDNOST SKLOPOV A1 + A2 + A3 IN KATALOG URBANE OPREME SKUPAJ

SKUPAJ vrednost SKLOPOV A1 + A2 + A3 IN KATALOG URBANE OPREME Z DDV	297.070,00 EUR
--	----------------

Skupaj vrednost SKLOPOV A1 + A2 + A3 IN KATALOG URBANE OPREME v EUR z DDV z besedo

Dvesto sedemindvetdeset tisoč sedemdeset eurov

Rok veljavnosti ponudbe je 12 mesecev od roka za oddajo natečajnih del, z možnostjo podaljšanja.

Gospodarski subjekt – projektant potrjujem zgornjo ponudbo in hkrati IZJAVLJAM, da:

- sem seznanjen z razpisno dokumentacijo ter z njo v celoti soglašam,
- izpolnjujem vse pogoje za priznanje sposobnosti v skladu z natečajnimi pogoji ter jih bom na poziv dostavil naročniku,
- za vodjo projekta imenujem spodaj navedenega strokovnjaka.

Gospodarski subjekt – projektant (pravna oseba, ki bo izdelala projektno dokumentacijo – (Gospodarski subjekt s sedežem v Sloveniji mora izpolnjevati pogoje iz 12. Člena GZ in 14. člena ZAID. V primeru, da gre za skupino gospodarskih subjektov, ki bo predložila skupno ponudbo je potrebno navesti vse gospodarske subjekte) :

naziv, naslov, matična številka

žig

podpis pooblaščenega osebe

Vodja projekta - (Vodja projekta mora v gospodarskem subjektu, ki je podal ponudbo, opravljati poklicne naloge na ustrezen način opredeljen v 5. členu ZAID. Če ponudbo poda skupina gospodarskih subjektov mora vodja projekta v enem od njih opravljati poklicne naloge na ustrezen način opredeljen v 5. členu ZAID v povezavi s 3. točko 12. člena GZ.) V kolikor ponudbo poda ponudnik s podizvajalci, mora vodja projekta opravljati poklicne naloge na ustrezen način opredeljen v 5. členu ZAID za ponudnika (in ne za podizvajalce).

Ime, priimek, naslov stalnega/začasnega prebivališča, žig

podpis pooblaščenega osebe

tel.število, elektronski naslov vodje projekta (za kontakt)